

EGY AZ ISTEN

Unitárius Közlöny

KOLOZSVÁR, 1888–1948/1990. • 22. (82.) ÉVF. • 2. SZÁM • 2012. FEBRUÁR • ÁRA: 2,00 LEJ

Fotó: Márkó László

Mit takar a farsangi álarc?

Egyáltalán – takar-e valamit? Vélhetőleg nem, hiszen nem is ez a célja. Viselője nem elrejtőzni akar, csupán eszközként használja arra, hogy jókedvét megmutassa. Azzal, hogy magára ölti, jelzi, hogy játszani, örvendezni, közeledni szándékozik, s nem elrejtőzni.

Ennél sokkal többet takarhat az a másik álarc, melyet naponta magunkon viselünk. Életünk során – önvédelemből – félelmeinket, reményeinket, törekényeségünket, olykor még örömeinket is megtanuljuk elkendőzve tartani.

De jó ez? Jó elidegenedni magunktól, embertársainktól?

Félszeg ember az, aki nem meri érzéseit kifejezni, sérült közösség az, melynek tagjai álarcot viselnek. Öröm és bánat, remény és félelem, farsang és böjt életünk része. Ahhoz, hogy egészen élhesünk, szükségünk van a mindennapi álarcok levetkőzésére, házunk s lelkünk ajtajának megnyitására, hogy befogadhassuk a közeledőt, együtt sírhassunk a szomorkodóval, együtt örvendezzünk a lelkesedővel.

Bálint Róbert Zoltán

A tartalomból:

Gondolatok

2 *a vallásszabadságról*

6 *A farsangról*

12 *Désfalvi ajándékozók*

„Győzzön
17 *az igazságosság!”*

19 *Székely humor Vargyason*

„Olyan őszinte szívvel vagy-e irántam, mint amilyen őszinte szívvel vagyok én teirántad?” (2Kir 10,15b)

Az egyház hírei

Január 18-án ülésezett az Egyházi Képviselő Tanács **Lelkészképesítő Bizottsága**, ahol újraszervezték a **gyakorló segédlelkészek** értékelését. Az új rendszerben a segédlelkészek egyenként szakmai felügyelet alá kerülnek, melyet a bizottság egy-egy, saját hatáskörben kijelölt tagja lát el. Az egyházi munka egyéni lecsapódását a gyakorló segédlelkész egy általa választott lelkigondozóval (lelkészszel) oszthatja meg. A Bizottság ezzel párhuzamosan átalakította a kiértékelő záróvizsgát is.

2012. január 19-én Kolozsváron bemutatták **Kovács Sándor Angolszász-magyar unitárius érintkezések a 19. században** című könyvét. A kötetet **Benkő Samu** akadémikus ismertette. Közreműködtek: Mányoki Mária (ének), Gergely Bálint (hegedű) és Kósa Krisztián (zongora) művészek.

A Romániai Evangélikus-Lutheránus Egyház szervezésében január 21-én ökumenikus istentiszteletre került sor a kolozsvári evangélikus templomban a **Magyar Kultúra Napja** alkalmából, ahol a történelmi egyházak vezetői – köztük **Bálint Benczédi Ferenc** unitárius püspök – szolgáltak. Az ezt követő ünnepi műsoron dr. Egyed Péter egyetemi tanár előadását hallgathatták meg Böhm Károly filozófusról, a kolozsvári színművészeti hallgatók előadásában pedig Heltai Gáspár *Egy nemes emberről és az ördögről* című darabot nézhették meg, valamint elhangzottak Mohay Miklós, Sulyok Imre és Gárdonyi Zoltán szerzeményei. Az ünnepség zárórészeként az egyházközség udvarán leleplezték a Kolozsi Tibor szobrászművész által készített Böhm Károly-plakettet.

Jelentős pályázatot nyert a nagyajtai unitárius egyházközség a faluban található nyolc évszázados templom és az azt körülvevő várfal feljavítására, így pár éven belül Székelyföld egyik turisztikai drágagyöngyévé válhat. Fekete Levente unitárius lelkész elmondta, hogy

amint a pályázaton nyert pénz megérkezik, nekifognak a munkálatoknak, melyek előreláthatólag több évig is eltarthatnak majd. Felújítják a templomhajót és a tornyot kívül-belül, a freskókat, a kriptát, kiegészítik a várfalakat, korszerű fűtéssel, világítással látják el a templomot, mely így a környék még látványosabb attrakciójává válhat.

A templom a 13–14. században épült, szentélyét a 15. században építették újra, tornya a 15–16. század fordulójáról származik. Ez utóbbinak egy része a nevezetes 1802-es földrendéskor leomlott, később egy emelettel alacsonyabbra építették vissza. A várfalak építését a 17. század első felében fejezték be, annak a bástyái feltételezhetően Bethlen Gábor uralkodása alatt épültek. A kapubástyát 1993-ban, az egyik sarokbástyát 2001-ben sikerült felújítani.

Felélesztették a fonó hagyományát a kőhalmi unitárius egyházközségben. A tartalmas, színes együtt töltött idő érdekében gyűlnek össze minden héten a helyi nőszövetség tagjai, s miközben a háziasszonyok versengéséből származó finom falatokat elfogyasztják, Márkos Ervin helybeli unitárius lelkész szórakoztatja a kis közösséget. Vallomása szerint a Királyföld és a Homoród mente határán levő első székely faluban, Homoródjánosfalván tarisznyálták fel az anyanyelv, a szülőföld iránti rajongással, s mesét mondani több mint száz évet megélt dédapjától tanult. Ezt a kincset szeretné továbbadni előadóstjein – eddig közel százat tartott –, s ez vezérelte a Fogarason hosszú éveken át szolgáló unitárius lelkészt, hogy színjátszó kört alapítson és működtessen. 18 éves dél-erdélyi szolgálata idején Babits Mihály fogarasi éveit kutatta és dolgozta fel, s elérte, hogy emléket állítsanak Vida Dániel honvéd őrnagynak, az 1848-as harcok fogarasi hőségének. Mindezeket túl néprajzi gyűjtőmunkája is számottevő.

A **Gondviselés Segélyszervezet** székelykeresztúri irodája adott otthont 2012. január 14–15-én az **erdé-**

lyi kismamaklubok második országos találkozójának, valamint a **Születés Hete rendezvénytársaság erdélyi főszervezői** tanácskozásának. Az első nap a kismamaklubok működéséről és fejlesztési lehetőségeiről szólt. Összesen hét település klubja képviseltette magát. A résztvevők megállapodtak a Gondviselés Segélyszervezet világhálós *Babarádió*ja (www.babaradio.ro) működtetéséhez való hozzájárulásban – pl. szakmai anyagokkal, műsorokkal, hírekkel. Ezáltal a babarádió az erdélyi kismamaklubok közös információs zóna főrumává válik.

A második nap a Születés Hete 2012. évi rendezvénytársaságának erdélyi főszervezői tanácskoztak. Megállapodás született a meghívott előadókra vonatkozóan, azzal a céllal, hogy a helyi igényekhez igazodva minél rangosabb szakemberek részvétele legyen biztosított valamennyi helyszínen. Bár a szűkös anyagi keretek határait szabhatnak a kivitelezésnek, a főszervezők közösen mindent megtesznek, hogy a tavalyihoz hasonlóan sokakat megmozgató rendezvényekkel örvendeztessék meg az érdeklődő családokat, édesanyákat és kisgyerekeiket.

Január 18-ra virradóan a Bedő család, a kálnoki unitárius egyházközség és az egész faluközösség szegényebb lett. **Id. Bedő György** áldott, jó kezű és kötelességtudó presbiterünk, ki hosszú éveken keresztül egyházközségünk támasza volt, örök álmra hunyta le szemét. Családszerető és összetartó, szeretetteljes ember volt. Erős, jó munkabíró, gondos, segítőkész, tisztelettudó, társaságkedvelő, az egyházat és a faluközösségét jó lélekkel, felelősségtudattal szolgáló ember. Ahogy a szerettei jellemezték: **csupa szív ember**. Emlékét tisztelettel őrizzük a legjobbak sorában, s reménykedünk, hogy lesz még a gyülekezetünkben, aki példáját követve felvállalja az ő nehéz, de szép szerepét: a közösség szeretetteljes szolgálatát. Adjon a jó Isten néhai testvérünknek csendes pihenést és a hozzátartozóinak vigasztalódást.

Farsang van!

Jenei Sándor-Levente

Fehér hópaplan borult a tájra. Az erdő fái is fehér leplet öltöttek magukra. Mesébe illő táj köszönt a földműves emberre, aki markába meleget fújva derűs mosollyal nyugtázza: erre vártam. Kell a hótakaró az elvetett búzára. Hangoskodó gyermekcsereg igyekszik a *Kakukk-hegy* felé, és kacagva, nevetgélve mondogatják egymásnak: nem baj, hogy megkezdődött az iskola, de van hó, és lehet szánkózni. Nyomukban a kistestvér igyekszik, sietve próbál lépést tartani a nagyokkal: *Várjatok meg engem is!* – kiáltja. El-el esik, sírva fakad.

Sírás – nevetés. Két külön érzés egy időben. Kacagás – zokogás. Két külön világ a földön. Mosolygás – könnyezés. Tavasz és tél, ugyanazon a napon. Mind a kettő a szívünkből tör fel és oda hull vissza. Az emberi lélek titkokat rejtő és mély, mint a tenger. A gyöngyökként guruló könnyek és az élesen csengő nevetés is egy csodás jelentés arról, hogy ott lenn, a lélek mélyén, mi történik. A sírás zokogva mondja el, hogy fájdalom van a szívben, a nevetés boldogan kiáltja a nagyvilágba, hogy egy kellemes vendég érkezett a szívbe, és a mosoly színeiben hangolja húrjait, mellyel köszönteni akarja a vendéget, az örömet.

Most ideje van a nevetésnek.
*„Hódolat, s kézcsók, szép kisaszszonyok!
S szép urfiak, víg legyen éjszakátok!
Ti bizakodva most mind arra vártok,
Hogy okot nyújtsak hahotáznotok.*

*Hajhó! Fejemre süveget csapok.
S tréfálkozom, fintort fintorra vágok.”*
(Tompai László: *A lisztes bohóc éneke*)

Vízkereszt napjától a húsvét vasárnapot megelőző hathetes böjt kezdetéig, azaz a *húshagyó keddig* vagy *hamvazószerdáig* tartó időszak a farsang. Az öregek jókedvvel mesélik, hogy milyen volt régen a farsangi időszak. Minden este elmentek a fo-

nóba, ahol a munka mellett valami vidám esemény is zajlott. Mókáztak, népdalokat énekeltek, táncra perdültek. A mulatozások *húshagyó keddig* tartottak, amikor az utolsó fonóházi összejövetelre, a *fonóvégzésre* került sor, amely felért egy kisebb lakodalommal. Az egész falut megmozgató mulatsággal, *farsangtemetéssel* vagy *téltemetéssel* búcsúztatták a vidám heteket. A *síratóasszonyok* lelkesen sírtak, a bábéskodók nagyokat nevettek, s közben próbálták kitalálni, hogy ebben az évben ki rejtőzködik a pap, a kántor, a harangozó jelmeze alatt. *Szép volt!* – zárja a múltidézés egy mély sóhaj. Még most is vannak vidékek, falvak, ahol próbálják

Ne gondoljunk a sokszor kilátástalannak tűnő holnapokra, a mindennapi gondokra, mert fokozódik bennünk a szomorúságnak érzése, és nem látjuk meg az apró örömforrásokat, melyek boldoggá tehetnek. Az arcunkon elolvadó szép, formás hópehely, a kisgyermek önfeledt öröme, hogy végre megérkezett a várva várt hó, egy baráti őszinte kézfogás, az értékes időnkől kiszakított néhány perc, melyet arra szánunk, hogy barátunk arcáról felszárítsuk a fájdalom könnycseppjét, víg kedélyünk örömet szerezhet valakinek vagy éppen nekünk. Örökös aggodalmaskodásunkkal nem tudunk boldog perceket ajándékozni senkinek.

„Mindennek megszabott ideje van, megvan az ideje minden dolognak az ég alatt. Megvan az ideje a sírásnak, és megvan az ideje a nevetésnek.” (Préd 3,1; 4a)

megőrizni, átmenteni a következő nemzedéknek e szép szokásokat, hagyományokat.

A farsangi álarcot viselő nevető emberre tekinthetünk, és elgondolkodhatunk azon, hogy vajon mit rejt az álarc. Egy mosolygós álarc elhiteti velünk, hogy alatta egy kiegyensúlyozott, boldog ember rejtőzik. De az álarc egyszer lekerül, és kiderül, hogy a nevetgélő valójában súlyos betegségben szenved. Annak, aki mosolyog, mély lelki fájdalmai vannak. Aki hallgatag, annak sok a mondani- valója. Mennyi mindent el tud rejteni az álarc. Néha úgy érezzük, hogy a farsang lejártával nem vettük le, hanem tovább viseljük, sokszor büszkén vagy akaratlanul az igazi énünket elrejtő álarcot. Pedig mindennek megszabott ideje van. Megvan az ideje a sírásnak, és megvan az ideje a nevetésnek.

*„Milyen fehér az út. Menjünk a hóba,
hagyd itt ma ezt a sápadt koronát,
amit a villanylámpa-gloriola
munkára hajló homlokodnak ad. [...]
Azért – fehér az út – menjünk a hóba,
fogadd el azt a fényes koronát,
amit a pelyhek csillagzuhogója
a múltba fordult homlokodnak ad.”*
(Áprily Lajos: *Menjünk a hóba*)

Ne vessünk, mókázzunk, mert ideje van a nevetésnek. A farsang legyen a találkozás, egymás látogatásának az ideje is, hogy egymás örömeiből, biztatásából merítve lehessen szebb az életünk. Amikor ezt tesszük, akár sírunk vagy nevetünk, akár álarcot viselünk vagy nem, ne feledjük, hogy önmagunk legyünk, boldogságra, nyugalomra váró, Isten gyermekei. A gondviselő Isten szeretetével, jóságával legyen velünk, és segítsen, hogy a farsangi időszak örömben és sok nevetésben teljen.

Gondolatok a vallásszabadságról

Máthé Dénes

Az Erdélyi Unitárius Egyház az 1568. évi tordai országgyűlés időpontját 10 évvel ezelőtt ünneppé nyilvánította. Ennek egyrészt visszatekintő, egyháztörténeti jellege van, másrészt az emberiség egyik egyetemes eszméjének: a vallásszabadságnak az értékelését jelenti.

Az, ami 1568-ban Erdélyben történt, az *európai reformáció* egyik állomása volt. Csak akkor tudjuk igazán felmérni jelentőségét, ha európai keretben vizsgáljuk. Ennek itt most csak néhány jellemzőjét idézzük.

A reformáció kezdetét Luther Márton Ágoston-rendi szerzetesnek és wittenbergi teológiai tanárnak a búcsúárúsítás elleni fellépésétől, 1517. október 31-étől számítják. A *protestáló* keresztény magatartás Luther Márton követőinek körében született meg, akik 1529-ben, a speyeri birodalmi gyűlésen protestáltak – tiltakoztak – a reformáció korlátozását célzó pápai és császári rendelkezések ellen. Az a tény, hogy a felmerülő kérdésekben nem született egyetértés, egyfajta egyházszakadáshoz, a katolikusok és Luther követői közti vallásháborúhoz vezetett, melyet csak 1555-ben zárt le az augsburgi vallásbéke. Időközben Kálvin János *Institutio religionis Christianae* című művében (1536) a lutheránusok *ágostai hitvallásától* részben eltérő módon foglalta össze a maga hitfelfogását, s ezzel megalapozta a reformáció másik erőteljes irányzatát.

Magyarországon a reformáció e két *vallás- és egyházfelfogás* szellemében hódított teret. A mohácsi vész és főként Buda török kézre kerülése után ezek a keresztény eszmék terjedtek el – főként egy-egy kiemelkedő prédikátor tevékenysége nyomán – a politikai önállóságra kényszerülő Erdélyben is.

Ezekben az európai folyamatokban az tekinthető sajátos *erdélyi fejleménynek*, hogy az első protestáns püspökségek (szuperintendenciák) nálunk a nyugatiakhoz képest mintegy két évtizeddel később, az 1550-es évek elején szerveződtek. Ezt követik az 1556-os események, melyek nemcsak a protestantizmus erdélyi megerősödését, hanem az erdélyi fejedelemség formálódásának újabb állomását is jelzik. I. János király özvegye és tizenhat éves fia, János Zsigmond ebben az évben tért vissza Erdélybe a rendek hívására, s a fejedelmi udvar ekkor jött létre Gyulafehérváron, a Katolikus Püspökség rezidenciáján. Sajátos erdélyi fejleményként kell arra is hivatkoznunk, hogy az 1564-es országgyűlés lehetővé tette a reformáció kálvini vonulatának különválását a lutheri irányzattól, és önálló egyházszervezetként való működését. Azért sajátosan erdélyi fejlemény ez, mert miközben Európa protestáns államalakulataiban (ország, fejedelemség, kanton) a reformációnak csak egyik irányzatát fogadták el – azt, amelyiket az államhatalom képviselt –, addig Erdélyben 1564-től két protestáns felekezet élhetett egymás mellett, s velük együtt a katolikusok is gyakorolhatták vallásukat (bár ebben az időszakban a pro-

testantizmus határozta meg az ország belső viszonyait).

És végül az is erdélyi fejlemény, hogy Isten egységének és az ember-Jézus követésének a gondolata is a hazai vallási türelem légkörében fogalmazódhatott meg. Ennek a következménye volt az, hogy 1568-ban megszületett az az országgyűlési határozat, amely a prédikátorok és a gyülekezetek számára is biztosította a vallásszabadságot, s egyben megalapozta az unitárius egyházszervezet kialakulását. Megjegyzendő, hogy ez a sokszor idézett vallásügyi határozat szó szerint is visszautal a korábbi 'konstitúciók' szabad vallásgyakorlást biztosító döntéseire. Az Unitárius Egyház azért tekinti a maga számára egyházjogi jelentőségűnek ezt az okmányt, mert Dávid Ferenc teológiája ekkor már határozottan eltávolodott a kálvini reformációtól.

A szabadság *gondolkodási és cselekvési* módozatot jelent – olyan *emberi létezési módot*, amelyet a pozitív értékek, a követendő eszmék és eszmények között tartunk számon. Ebben talán mindannyian egyet értünk. Akkor támadhatnak nézeteltérések közöttünk, amikor a szabadságot valamilyen konkrét formában vagy helyzetben vizsgáljuk vagy értékeljük. A nézeteltérések tehát nem a szabadság elvont fogalmából, hanem a társadalmi létezés differenciáltságából, az értékrendszerek eltéréseiből és ütközéseiből erednek.

Jézus az igazság megismerésétől tette függővé a szabadságot: „Így szólt akkor Jézus azokhoz a zsidókhöz, akik hittek benne: »Ha ti megtartjátok az én ígémet, valóban tanítványaim vagytok; megismeritek az igazságot, és az igazság megszabadít titeket.« Azok azt kérdezték tőle: »Ábrahám utódai vagyunk, és soha nem voltunk szolgálói senkinek: hogy mondhatod hát, hogy szabadokká lesztok?« Jézus így válaszolt nekik: »Bizony, bizony, mondom néktek, hogy aki bűnt cselekszik, az a bűn szolgája. A szolga pedig nem marad a házban örökre: a fiú marad ott örökre. Ha tehát a Fiú megszabadít titeket, valóban szabadok lesztok.«” (Jn 8,31–36)

Ebben az evangéliumi szemelvényben tehát Jézus az igazsággal, az igazság ismeretével hozza összefüggésbe a szabadságot. A kereszténység története azonban azt tanúsítja, hogy Jézus igazságát eltérő módon értelmezték nemcsak az egyházatyák, s azt követően nemcsak a IV.

Fejedelmek Háza. Tordai Történelmi Múzeum (Józsa Lajos felv.)

század és a középkor katolikus gondolkodói, hanem a XVI. század protestáns teológusai is. Ezek az értelmezé-
beli eltérések úgy születhettek meg, hogy szabadon gon-
dolkoztak a Bibliáról, kijelentésről, hitről, egyházi ha-
gyományról.

Ennek a törekvésnek: az igazság szabad megismeré-
sének az eredményeként jöttek létre Európában a protes-
táns felekezetek. De egyedül Erdély volt az az ország,
amely tartósan lehetővé tette négy keresztény felekezet
együttélését.

Január 13. a vallásszabadság ünnepe

A vallási türelem fölfakasztott forrása

Az Erdélyi Unitárius Egyház zsinata 10 éve, 2002-ben nyilvánította január 13-át a vallásszabadság ünnepévé. 1568-ban, a január 7–13. között tartott tordai országgyűlés utolsó napján került sor a vallásszabadság törvényének kihirdetésére. 2012. január 13-án, a vallásszabadság kihirdetésének 444 éves évfordulóján az Egyház több helyszínen ünnepelte meg a jeles eseményt.

A megemlékezés 11 órakor kezdődött Tordán, a hely-
beli unitárius templomban, ahol népes ünneplő közös-
ség gyűlt össze az eseményre. Józsa István Lajos tordai
unitárius lelkész szászéki beszédében a korabeli európai
politikai és vallási helyzetet vázolja hangsúlyozta, hogy
1568-ban Európában addig nem ismert vallási türelem,
szellemi nyitottság és lelkiismereti szabadság alapjait
rakták le. „Fölfakasztottuk a vallási türelemnek, a hit és
lelkiismereti szabadságnak a forrását” azáltal, hogy tör-
vényként fogalmazódott meg az evangélium szabad ér-
telmezésének, a prédikátor szabad megválasztásának
elvé és annak tiltása, hogy hitéért bárkit üldözzenek.

Az ünnepi beszéd után Bálint Benczédi Ferenc püs-
pök köszöntőbeszédében kiemelte, hogy Erdély a múlt-
ban a türelem és a békés együttélés helyszíne volt, azon-
ban ennek szellemét a jelenbe is át kell ültetni. Szilágyi
Mátyás, Magyarország kolozsvári főkonzulja az ünnep
egységre buzdító üzenetét hangsúlyozta. *Szüksége van a
magyarságnak arra, hogy megemlékezzen azokra a pilla-
natokra, amikor az összefogás lehetőségének felismerését
gyakorlati tettekre váltották őseink. A türelem közelebb vi-
szi az embereket egymáshoz, amire ma nagy szüksége van
a magyarságnak.*

Dr. Kovács Sándor teológiai tanár a biblia pünkösdi
történetéhez hasonlította az eseményt: 1568. január idu-
sán az unitarizmus Jeruzsálemében, Tordán országgyű-
lést tartott a fejedelem. Valószínű, hogy a kicsiny ország
minden vallása és nációja jelen volt a városban, amikor
az országgyűlés törvénybe iktatta a négy vallás – a kato-
likus, evangélikus, református és unitárius – szabadságát
és egyenjogúságát: „*Vajon mi akar ez lenni? – kérdezhet-
ték egymástól zavarukban a jelenlevők, mások fejüket csó-
válva epésen megjegyezhették, édes bortól részegedtek meg
ezek. Nem elég a külső ellenség, még belülről is bomlasz-
tunk, felekezünk, pártoskodunk, pedig ha tudták volna
azt, amit ma mi tudunk...*” – arra utalva, hogy e törvény

által vált a vallási türelmetlenségben izzó Európában Er-
dély a felekezeti béke szigetévé. A templomi ünnepségen
Béres Melinda és Márkos Albert hegedűművészek mű-
ködtek közre.

Ezt követően a templomi gyülekezet átvonult a Tordai
Történelmi Múzeumba, ahol megtekinthették a
Körösfői-Kriesch Aladár 1568-as tordai országgyűlést
megőrkítő tablóját.

Az ünnepség Kolozsváron, a belvárosi unitárius
templomban folytatódott este 18 órától. Ez alkalommal a
szászéki szolgálatot Pap Mária, a háromszék-felsőfehéri
egyházkör esperese végezte. *Január 13-a két valóságról
szól – fogalmazott a szolgálatvégző –, amelyek elválaszt-*

Kolozsvári ünnepség (Márkó Abigél felv.)

*hatatlanok egymástól: A láthatatlanról, megfoghatatlan-
ról – a vallásszabadság törvényéről; és egy nagyon is lát-
hatóról –, az Erdélyi Unitárius Egyházzal, melynek meg-
alakulása ehhez az eseményhez kapcsolódik. Ez utóbbi va-
lóságolta megkérdőjelezhetetlen, az elsőről azonban so-
kan azt gondolják, hogy illúzió. Lehet-e egyházat építeni
egy illúzióra, a türelemre, a másság elfogadására? A val-
lásszabadság csak addig illúzió, amíg papíron marad,
amíg csak eszmények, vágyak és remények szintjén él. Mi-
helyt kerül bátor ember vagy közösség, amely áldozatot
hoz érte, valósággá válik.*

Az ünneplő gyülekezetet Bálint Benczédi Ferenc püs-
pök és Szilágyi Mátyás konzul köszöntötték, majd
Kostyák Előd csellóművész előadását, valamint a Majó
Júlianna karnagy által vezényelt János Zsigmond Unitá-
rius Kollégium énekkarát hallgathatták a jelenlevők.

Az ünnepséget a püspöki palotában tartott állófoga-
dás zárta, ahol ünnepi köszöntőjében Máthé Dénes, az
Erdélyi Unitárius Egyház rangidős főgondnoka méltatta
a vallásszabadságot. (brz)

Vallásszabadság a világban

Bálint Róbert Zoltán

Valláskorlátozás a világban címmel jelentetett meg 2011-ben a washingtoni székhelyű Pew Research Center vallási kutatóintézete egy tanulmányt, amely egy 2006 és 2009 között zajló kutatás eredményeit dolgozta fel.

A 198 országra kiterjedő átfogó kutatás adatai alapján elmondható, hogy világszerte növekedtek a vallási indíttatású viszályok, valamint a kormányzatok vallásgyakorlással kapcsolatos megszorításai. A világ lakosságának közel egyharmada él olyan országban, ahol a vallási hovatartozáson alapuló társadalmi ellenségeskedés, illetve a vallásgyakorlást korlátozó kormányzati intézkedések száma nőtt az elmúlt években.

Általános irányvonalak

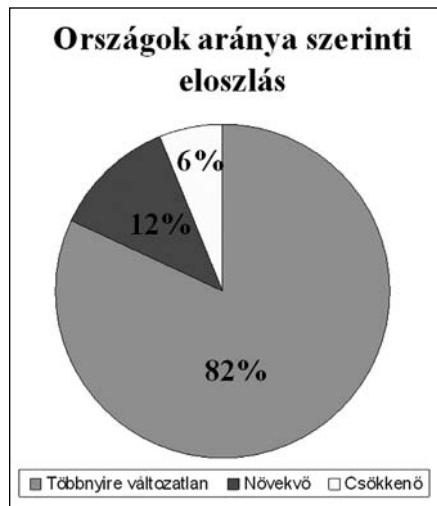
Az adatok szerint a hároméves időszakban 198 országból 23-ban (12%) újabb, a hittételeket és vallásgyakorlást érintő korlátozások kerültek bevezetésre, csupán 12-ben (6%) enyhítették ezeket, míg a fennmaradó 163 (82%) államban nem változott a helyzet. (Lásd 1. ábra) Ha a világ össznépességére vetítjük ki az eredményeket, akkor azok aránya jelentősen megváltozik (romlik), mivel azon országok közül, ahol lényeges korlátozásnövekedést észleltek, sok a világ legnépesebb országai közé tartozik.

Ennek értelmében, bár a korlátozásnövekedés csak 23 országra jellemző, azok 2,2 milliárd embert érintenek, azaz a világ lakosságának 32%-át. (Lásd 2. ábra) A világ 25 legnépesebb országa közül (ahol a Föld lakosságának 75%-a él) 8-ban lényeges szigorodás történt, és alapján véve egyben sem csökkent a korlátozás.

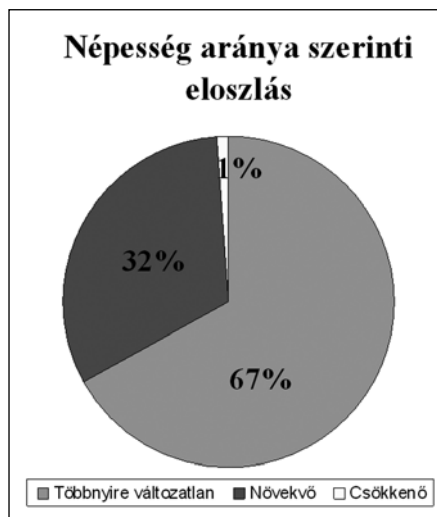
A vallásgyakorlás társadalmi és politika korlátozása

A tanulmány megkülönbözteti a politikai és társadalmi jellegű korlátozást és tiltást (indikátorok). Az első esetben a különböző országok (lásd 1. táblázat) törvényeken vagy kor-

mányintézkedéseken keresztül állítanak akadályokat különböző vallások szabad gyakorlásának útjába (bizonyos vallások betiltása, vallási megnyilvánulások korlátozása, egyes vallások vagy vallás előnyben részesítése – pl. államvallás).

1. ábra. A valláskorlátozás változása a világban

2. ábra. A valláskorlátozás változása a világban

A második esetben (lásd 2. táblázat) az egyének, társadalmi szervezetek vagy csoportok részéről tapasztalható a korlátozás (felekezeti türelmetlenség, vallásos indíttatású megfélemlítés, meghurcoltatás, túlkapások, vallásos terrorizmus). Míg Egyiptomban és Franciaországban a

kormány vezetett be vallási közösségeket érintő korlátozásokat addig Kína, Nigéria, Oroszország, Thaiföld, Egyesült Királyság és Vietnám esetében a vallásgyakorlás akadályoztatása főként a vallási hovatartozáson alapuló társadalmi ellenségeskedés formájában jelentkezett.

Kiemelendő itt, hogy a kontinensek tekintetében a társadalmi ellenségeskedés növekedése Európában volt a legnagyobb arányú: tíz országból ötben (Bulgária, Dánia, Oroszország, Svédország és Egyesült Királyság) mutatták ki a kutatók. (Lásd 2. táblázat)

A kutatók a kapott eredmények alapján felállítottak egy olyan sorrendet, melynek segítségével különböző kategóriákba sorolták az országokat a tapasztalt politikai és társadalmi korlátozások mértéke szerint. Négy ilyen kategóriát határoztak meg: A kategória – azok az országok kerültek ide, ahol nagyon magas a korlátozás (az országok 5%-a), B kategória – magas korlátozás (15%), C kategória – mérsékelt korlátozás (20%), D kategória – alacsony korlátozás (60%).

A világ 25 legnépesebb országa közül Egyiptom, Indonézia, Pakisztán, Irán és India mindkét indikátor tekintetében magasan korlátozó, míg az érem másik oldalán Brazília, Japán, az Egyesült Államok, Olaszország, Dél-Afrika áll a legkevesebb korlátozással. A szabad vallásgyakorlás tekintetében a legkedvezőtlenebb a helyzet Irán, Kína, Egyiptom, Vietnám, Indonézia, Törökország, Pakisztán, Oroszország, India és Banglades esetében. (Lásd 3. táblázat)

Megjegyzendő, hogy Románia a politikai, kormányzati korlátozás tekintetében a mérsékelt C csoportba van sorolva, együtt az Arab Emírátsokkal, Kubával, Görögországgal és Nigériával. Míg a különböző felekezetek iránti társadalmi szintű türelmetlenség tekintetében az „előkelő” B csoportban kapott helyet Törökország, Mexikó, Szerbia, Etiópia, Kirgizstán, Vietnám és Dánia társaságában, azaz nem jó az ország megítélése. Ha tekintetbe vesszük, hogy Dánia kirívó esetként (lényegesen növekvő társadalmi korlátozás) is sorban utánunk következik, akkor mindenképp elgondolkodtató a hely-

zet. Magyarország a kutatás idején mind a politikai, mind pedig a társadalmi korlátozás tekintetében a jó megítélésű D csoportban helyezkedett el, azonban a 2011-ben életbe lépett *vallástörvény* miatt borítékolhatjuk azt, hogy egy újabb felmérés a B csoportba „röpíti”, azaz olyan országgá minősíti vissza, ahol növekedett a szabad vallásgyakorlás kormányzati korlátozása.

1. táblázat

Országok, ahol jelentősen növekedett a vallás politikai korlátozása	
Ország	Millió lakos (2010-ben)
Egyiptom	84,5
Franciaország	63,6
Algéria	35,4
Uganda	33,8
Malajzia	27,9
Jemen	24,3
SzírIA	22,5
Szomália	9,4
Szerbia	7,6
Tádzsikisztán	7,1

2. táblázat

Országok, ahol jelentősen növekedett a vallás társadalmi korlátozása	
Ország	Millió lakos (2010-ben)
Kína	1331,0
Nigéria	158,3
Oroszország	140,4
Vietnám	89,0
Thaiföld	68,1
Egyesült Királyság	61,9
Svédország	9,3
Bulgária	7,5
Dánia	5,5
Mongólia	2,5

A világvallások és a tolerancia

A vallási csoportokkal szembeni fizikai bántalmazások, gyilkosság, bebörtönzés, kitelepítés formájában jelentkező erőszak szintén jelentősen nőtt világszerte: 2008-ban még 91, a vizsgált időszak végén már 101 országban éltek ilyen eszközökkel a ha-

tóságok. A vallási gyűlöletből és előítéletről fakadóan a világ országainak háromnegyedében követtek el egyének vagy csoportok bizonyos vallási irányzatok követőivel szembeni erőszakos cselekedetet. Tömeges erőszakra minden negyedik országban került sor.

Valláshoz kötődő terrorista csoportok 74 országban működtek, ezek közel fele követett el erőszakos cselekményt a vizsgált időszakban. Oroszországban például a három év alatt több mint 1100 ilyen incidens történt, amelynek során a terroristák embereket öltek, sebesítettek meg vagy űztek el otthonukból.

Az üldözésnek leginkább a világ két legnagyobb, a föld lakosságának felét adó, vallásához tartozó keresztények és mohamedánok vannak kitéve. A keresztényeket a világ 130, a muzulmánokat 117 országában érte hátrányos megkülönböztetés, fenyegetés, megfélemlítés vagy (halálos következményekkel is járó) testi bántalmazás. Ugyanakkor a zsidókat, akik a világ lakosságának kevesebb mint 1 százalékát adják, 75 országban zaklatják, vagy sújtják korlátozásokkal. Ezzel szemben a buddhistákat és hindukat csupán 16 (8%), illetve 27 (14%) országban érte diszkrimináció.

A keresztények a legtöbb zaklatást Közel-Kelet és Észak-Afrika országaiban szenvedték el, a legtöbb ellenségeskedést az egyiptomi keresztények élték át a vizsgált időszakban. A kutatás eredményeit árnyalja, hogy az adatfelvétel az ellenőrzések kapcsán is befejeződött az „arab tavasz” előtt, ám a felmérés egyértelműen rámutatott: Egyiptomban a legrosszabb a helyzet. (Az arab tavasz demokratikus fordulaton átesett államainak politikai változásai egyre nagyobb teret adnak az iszlám fundamentalizmusnak, ami immár polgári konfliktusok sokaságának forrása, egyben a keresztények ellen irányuló terrorizmus táptalaja. A térség legtöbb államában keresztény kisebbségek küzdenek a jogaikért, közülük csupán Libanon, Izrael és Jordánia biztosít némi létteret a keresztényeknek.)

A kutatás érdekessége: az iszlám hitűeknek esetében a legsúlyosabb üldöztetésben a különböző muszlim irányzatok tagjai részesítik egymást a

Közel-Kelet és Észak-Afrika számos államában. Sőt, számos kormányzat is a saját, többségi vallásának megszorításába kezd – ez történt Egyiptomban.

Konklúzió

2011-ben a Föld lakosságának 89%-a, azaz minden 10 emberből 9 vallotta magát vallásosnak. A fenti tanulmány eredményei meglehetősen szomorú képet vázolnak a szabad vallásgyakorlás általános irányvonalainak tekintetében. Azonban figyelembe kell venni azt is, hogy a *Pew Research Center* elsősorban a jelentkező problémákra összpontosít, de nem foglalkozik a pozitív példákkal. Ettől függetlenül szomorúan állapíthatjuk meg, hogy 444 esztendővel a vallásszabadság törvényének erdélyi kimondása után növekvő vallási türelmetlenség mutatkozik világszerte. (Forrás: www.pewforum.org)

3. táblázat

A szabad vallásgyakorlást leginkább korlátozó országok	
Politikai szinten	Társadalmi szinten
Egyiptom	Irak
Irán	India
Szaúd-Arábia	Pakisztán
Üzbegisztán	Afganisztán
Kína	Szomália
Maldív szigetek	Indonézia
Malajzia	Nigéria
Myanmar	Banglades
Eritea	Izrael
Indonézia	Egyiptom

„Minden személynek joga van a gondolat, a lelkiismeret és a vallás szabadságához, ez a jog magában foglalja a vallás és a meggyőzés megváltoztatásának szabadságát, valamint a vallásnak vagy a meggyőzésnek mind egyénileg, mind együttesen, mind nyilvánosság előtt, mind a magánéletben oktatás, gyakorlás és szertartások végzése útján való kifejezésre juttatásának jogát.” (Az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozata 18. cikkely, ENSZ)

A farsangról

A farsang vízkeresztől (január 6.) a húsvét vasárnapot megelőző 40 napos böjt kezdetéig tart, azaz „húshagyókeddig” vagy „hamvazószerdáig”. Nevét a német „faseln” – *fecsegni* – szóból, más források bajor-osztrák jövevényszóból a „vaschang”-ból eredeztetik. Tény, hogy első írásos emlékét egy 1283-as bajor-osztrák forrás őrzi.

Eredetét illetően mégis azt kell mondanunk, hogy ismereteink nem a legbiztosabbak. A farsang tartalmának elemeit felleljük az ősi egyiptomi Ozírisz legfőbb istenségnek, a túlvilág és a halottak urának ajánlott szertartásokban. Hasonló szertartások, kultikus rendezvények színhelye volt az antik Görögország, illetve a Római Birodalom, ahol az úgynevezett Luperkáliák, azaz Faunus Luperkus, ősi istenségnek, a csordák védelmezőjének tiszteletére rendezett megemlékezések zajlottak. A jól ismert saturnaliák, a Dionüszosz- és Mithrász-kultusz eseményei sajátos módon keveredtek a keresztény ünnepek szertartásaival.

A kereszténység a farsang pogány szokásait kezdetben nem nézte jó szemmel, később új lehetőségként próbálta értelmezni, illetve értelmeztetni – ekképp helyezve időpontját a nagyböjt, az ember „magába szállásának” idejére. Mára már nehéz határvonalat húzni a pogány és a keresztény elemek között.

A karnevál – Carnavale – olasz, illetve milánói dialektusból származó kifejezés is (*carne vale*) jelenti a „hústól való búcsút”. Egy másik értelmezés szerint a „karnevál” kifejezés összefüggésben áll a halottat kísérő tömeg központi alakjával, a *carnavalettel*, aki megássa sírját a télnek, elűzi az ártó szellemeket. Őt segítik a jelmezekbe bújt maskarások, akik zajos felvonulásukkal az életre kelt szellemeket hívatottak elűzni. A megjátszott temetés után nagy dárídót csaptak, hiszen a tél eltemetésének mindenki örül. A tavaszvárás igazi örömnépe, az a felett érzett boldog érzés, hogy véget ér a zordság, s helyébe lép az újjászületés napfénnel átitatott időszaka.

Nálunk a középkorra tehető a farsang megjelenése. Mind a királyi udvarban, mind a vidéki közegben nagy népszerűségnek örvendett. A királyi udvarban jelentős volt az itáliai hatás, a vidéki környezetben többnyire a

Fülöp Lóránt felvételei

német polgári elemekkel számolhatunk. Már Mátyás király korában divatban voltak bizonyos itáliai mintákat követő álarcos multságok; II. Lajos udvarában harci játékokat rendeztek.

A farsangi ünnepsorozathoz kapcsolódik a népi színjátás kialakulása. Már a XVI. századtól kezdve vannak adatok az egyik legnépszerűbb alakoskodó játékról, az úgynevezett Cibere vajda és Konc király párviadaláról. Az egyik – Cibere – a böjti ételeket, a másik a húseleket – Konc – személyesíti meg. A néphit szerint Cibere vajda és Konc király vízkeresztkor és húshagyókedden párviadalt vív egymással. Vízkeresztkor Konc király kerül ki győztesen, s ekkor megkezdődik a farsang, húshagyókedden pedig Cibere vajda győz, s ekkor a böjt veszi át a hatalmat.

A szokások és hiedelmek többsége, a maskarás alakoskodások a farsang utolsó három napjára összpontosulnak. Farsangfarkának nevezik (farsangvasárnap, farsanghétfő, húshagyókedd). Szünetel a mezőgazdasági munka, elkezdődik a szórakozás, mulatozás, bálozás. Egyes vidékeken népszerűek voltak az álbíróági-tárgyalások, melyeken a vádlottakat bábuk helyettesítették. Gyakori volt a téltemetés vagy farsangtemetés dramatikus megjelenítése. A telet szalmabáb személyesítette meg vagy csúf öregasszonyt ábrázoló rongybábu. Ezeket a végén elégették, vagy betemették a hóba.

A hamvazószerdát követő napon az egynapos (húshagyókedd) böjtot felfüggesztik, hogy a farsangról megmaradt maradékot még elfogyaszthassák. Ennek a napnak a neve zabáló-, torkos vagy tobzodócsütörtök. Ezekhez a napokhoz gazdag szokáshagyomány kapcsolódik. Legjellemzőbbek az álarcos, jelmezes alakoskodó és a multság színhelyén vagy házaknál előadott dramatikus játékok – halottas, lakodalmas játék. Végül az egész falut megmozgató nagy népi multsággal, a „farsangtemetés-sel” vagy „téltemetéssel” búcsúztatták az elmúlt vidám heteket.

Végül Moly Tamást idézem:

„Álarcosok, suttogók, szerelmesek, gyanakvók, féltékenyek, kacagók. Farsang, tarka nép, suhog a selyem, ragyog a bársony, virít a csipke, libeg a szalag, száll az ének, a dal, a kacagás. Carnavale, carnavale!”

Összeállította: Csáki Levente

Fantomjaink mögül

Simó Melinda

Jánosfalva farsangi szokásaihoz hozzátartozik a *batyukázás*. Álarcba öltözött, néma alakok kéreznének a házakba, és táncolnak, a háziak pedig próbálják szóra bírni a „vendéget”, hogy hangja alapján kiderítsék, kit rejt a maszk. Anekdoták keringenek lelkészekről, akik *batyukaként* megismerték híveik nem templomi arcát. Az önismeret kemény formája, amikor benézünk saját álarcaink mögé, amelyek érzelmek formájában jelentkeznek, és amelyeket racionális énünk ellök.

Két éve néhány lelkes kollegám elindított egy projektet *Éljünk jobban Székelyudvarhelyen* címmel. Ennek kapcsán középiskolai diákok lélektani tárgyú előadásokon vehetnek részt, majd a középiskolákat képviselő diákcsoportok egy verseny keretében megméretettnek az általuk készített előadások anyagaiból, valamint egy kisfilmből. 2010-ben a filmet a *Mitől élnék jobban Székelyudvarhelyen?* témára kellett készíteni.

Kerítettünk egy toloszéket és egy fizikailag is „jól ápolt” diákunk beleült, és próbálta körbejárni az iskolát, majd igyekezett eljutni a városi parkba, társai kíséretében. A meghatóvá sikeredett kisfilmet a verseny zsűrije első hellyel díjazta. (Itt nézhető meg: <http://www.youtube.com/watch?v=uZ6cmQ9WX08>)

Számomra a legdöbbenetesebb pillanat a filmezés során az volt, amikor végre találtunk egy helyi vendéglőt mozgássérült bejáróval. Amikor a toloszékes ráhajtott, hirtelen hátravágódott, mert a járdaszegély és a rámpa között volt egy rés, ahová beakadt a kerék.

Legnagyobb eredménynek azt könyveltem el, hogy a diákok, akik ott voltak a filmezésen, néhány hónappal később elmesélték, hogy az említett rámpára csúszásgátló került. Tehát odafigyeltek a vendéglőtulajdonosok arra, hogyan alakult a történet tovább.

Kedves Olvasó! Figyeltél-e ezekre a dolgokra? Gondoltál arra, hogy például a templomod, ahová imádkozni mész, elérhető-e mindenkinek?

2011-ben még nagyobb volt a tét. A téma: *Mitől érzem magam jól?* Pszichológusként erre az a válaszom, hogyha az érzelmeimmel bánni tudok, jól érzem magam. Ez alkalommal *Fantomjaink mögül* címmel készítettünk rövidfilmet. (Itt nézhető meg: <http://www.youtube.com/watch?v=S5WyBdDh4qo>)

A forgatókönyv a következő lett: érzelmek próbálnak hatni a főhősre, amit ő a *gondolkodom, tehát vagyok* Descartes-i alapelvein állva elutasít, míg végül az eltaszított érzelmek kezelhetetlenné válnak.

Majd elhangzik – jelbeszéd kíséretében – a „*Most élsz, most vigyázz, hogy jól csináld, / mert a legapróbb hibád megbosszulja önmagát. / Most élsz, most örülj, hogy szép a nyár, / most örülj, hogy van ki vár, és a két karjába zár.*” (Máté Péter) A felhívás a főhőst kíváncsivá teszi, és megismeri az érzéseit, ez a rész az *Érzem, tehát jól vagyok!* címet kapta.

A jelbeszéd betanítására egy halláskárosult kislányt, Amit, kértük meg. Ez esetben is megértettük, hogy a mi iskoláinkban lényegében csak a nyelvi, logikai és matematikai intelligenciát fejlesztjük, mérjük. Pedig *Howard Gardner többszörös intelligencia elmélete*, abból kiindulva, hogy az intelligencia nem egységes értelmi képesség, rávilágít arra, hogy több területet is lehetne fejleszteni. Hétféle, egymástól független intelligenciát különböztet meg: nyelvi, logikai-matematikai, téri, zenei, testi-kinesztéziás és kétféle személyes intelligenciát. Gardner hozzáteszi, hogy az egyes intelligenciatípusok fejlettségére hatással van az öröklődés és a kultúra is.

Gardner 1998-ban további három intelligencia-típust állapított meg: a

naturalista, spirituális és egzisztenciális intelligenciát.

Nos, akiknek jobb volt a testi-kinesztetikus intelligenciája, nyilván gyorsabban tanulták meg a jeleket, akiknek pedig a személyes intelligenciájuk volt erősebb, azok könnyebben kerültek kapcsolatba egy halláskárosult személlyel, amikor megszóított eszközünk, vagyis a beszélt nyelv már nem volt működőképes, használható.

A forgatás közben telefonon beszélgettem tíz percig egy olyan témáról, ami lekötötte a figyelmemet, és elvont a munkától. Ezalatt az események nem álltak le, és a történet egy kicsit másként alakult, mint ahogy azt elképzeltem. Az egyik érzélem: a remény, felkerült egy fára, kiemelkedve a többiek közül. A csapat tagjai és a kollegám azzal érveltek, hogy a remény az fontosabb. Én ezt nem úgy gondoltam, ám amikor többen dolgozunk, akkor fontosnak tartom azt, hogy alárendeljem egyéni elképzeléseimet a csapatszellemnek (természetesen olyankor, amikor nincsenek ellenérveim).

A film tesztelése volt a következő lépés: tanár kollegáim és diákjaim megnézték, majd elmondták, milyen érzéseket váltottak ki belőlük a látottak. A magyar irodalmat tanító kolleganő így fogalmazta meg véleményét: hogyha egy érzélem erősebb, nagyobb, mint a többi, akkor az bonyodalmat okoz.

Ugye, hogy milyen igaz?

Legtöbbször álarcaink hasonló bonyodalmakból keletkeznek: sérelmeinkhez jó arcot vágunk, sikereinkkel álszenten aláatoskodunk, belső ürességeink hangos hisztériába torokollnak, csendes elkeseredésünket pedig csak az láthatja, akit nem ejtenek át a külsőségek. Néha érdemes lekapni a maszkot vagy legalább megszólalni olyan társaságban, ahol remény van arra, hogy a hangokat valaki felismeri.

IV. Úton a Via Egnatián

Demeter Sándor Lóránd

Via Egnatiáról írt beszámolóimnak ez az utolsó darabja. Mire nyomtatásban is megjelenik, és az Olvasó kezébe kerül, arra külföldi tanulmányutam végére értem én is, és Thesszalonikiból visszaköltöztem Székelyderzsbe. Valami összefoglaló illenék ebbe az utolsó írásba, ezért a következő sorokban útleírás helyett azokról a levelekről fognak olvasni, amelyeket Pál apostol a Makedóniában általa alapított gyülekezeteknek írt. Káténk a Biblia újszövetségi részéről ezt tanítja: „Az Újszövetség első része: a Máté, Márk, Lukács és János szerinti evangélium magában foglalja Jézus életének történetét és tanításait; a másik része az apostolok tanításait és munkáját ismerteti. Az Újszövetséget tartalmáról nevezik még evangéliumnak is, ami örömmüzenetet jelent.” Az örömmüzenet apostoli tanításokat tartalmazó részei szolgálnak forrásul ehhez az összefoglalóhoz.

A sorozat első részében írtam, hogy Pál apostol először **Filippiben** alapított gyülekezetet. Ebben az időben a várost betelepített római kolónia lakta, a zsidóknak még zsinagógájuk sem volt. Különös dolgok történtek itt Pállal... Későbbi tanításai között ezt olvassuk: „az asszonyok hallgassanak a gyülekezetekben, mert nincs megengedve nekik, hogy beszéljenek, hanem engedelmeskedjenek, ahogyan a törvény is mondja.” (1Kor 14,34) Filippiben viszont asszonyok lesznek a pártfogói, és nekik köszönheti, hogy ott gyülekezetet tud alapítani. Egyik legnagyobb támogatója Lídia, a titriai származású gazdag bíboráros asszony. Először őt és háza népét kereszteli meg Pál, és a filippi misszió központját az ő házában rendezi be. A gyülekezetnek írt levélből tudjuk, hogy más női segítők is voltak. Egy konfliktus kapcsán kettőt név szerint is megemlíti: „Evódiát intem, és Szüntükhét is intem, hogy legyen közöttük egyetértés az Úrban. Sőt téged is kérlek, hűséges munkatársam, segíts nekik, akik együtt küzdöttek velem az evangéliumért; Kelemen-

nel és a többi munkatársammal is, akiknek a neve benne van az élet könyvében.” (Fil 4,2-3)

Közel egy évig marad a gyülekezetben, amelyet végül azért kénytelen elhagyni, mert a város vezetősége (római magisztrátusok) hittérítés vádjával (prozeltizismus) megveszszöztették, és társaival együtt kiutasították a városból. A megaláztatásokat követően Pál római polgárjogára hivatkozva számon kéri a vezetést a bántalmazásért. Erre azok bocsánatot kértek, és a kiutasítás helyett udvariasan szólították fel a város elhagyására.

A thesszalonikai gyülekezetnek írt levelében ezt bátorításul így eleveníti fel: „Sőt amint tudjátok, miután előbb szenvedés és bántalmazás ért minket Filippiben, a mi Istenünktől bátorságot kaptunk arra, hogy nyíltan hirdessük nektek az Isten evangéliumát sok tusakodás közben.” (1Thessz 2,2) Missziói útjainak szenvedéseivel bátorítja a korinthusi gyülekezetet is: „...többet fáradoztam, többször börtönöztek be, igen sok verést szenvedtem el, sokszor forogtam halálos veszedelemben. Zsidóktól ötször kaptam negyven botütést egy híján, háromszor megvesszőztek, egyszer megköveztek, háromszor szenvedtem hajótörést, egy éjt és egy napot hányódtam a tenger hullámain.” (2Kor 11,23b-25)

Filippi gyülekezete Pál missziós álmának megvalósulása. Ez a gyülekezetnek később írt levélből derül ki, ahol őket dicsérve a missziós munkájának célját is leírja: „legyetek, Isten hibátlan gyermekei az elfordult és elfajult nemzedékben, akik között ragyogtok, mint csillagok a világban, ha az élet igéjére figyeltek.” (Fil 2,15-16) Levelében ehhez a csillagszerű ragyogáshoz ad közmondásszámba menő és jelszószerű tanításokat a gyülekezetnek. Ezek az egyház küldetésének teljesítésében ma is igen aktuálisak és hasznosak. Íme néhány közülük:

„Egyet akarva ugyanarra törekedjete!” (Fil 2,2)

„Senki se a maga hasznát nézze,

hanem mindenki a másokét is.” (Fil 2,4)

„Örüljete az Úrban!” (Fil 3,1)

„Maradjatok meg az Úrban, szerettem!” (Fil 4,1)

„A ti szelídségetek legyen ismert minden ember előtt.” (Fil 4,5)

„Semmiért se aggódjatok, hanem imádságban és könyörgésben mindenkor hálaadással tárjátok fel kéréseiteket Isten előtt.” (Fil 4,6)

„Egyébként pedig, testvéreim, ami igaz, ami tisztességes, ami igazságos, ami tiszta, ami szeretetreméltó, ami jóhírű, ha valami nemes és dicséretes, azt vegyétek figyelembe!” (Fil 4,8)

Mivel az első írásban már szó volt arról, hogy **Thesszalonikiben** miként is élt Pál apostol, nem kívánom magam ismételni. A gyülekezetnek később, korinthusi tartózkodása idején két levelet írt. Az első levél központi gondolata szoros kapcsolatban áll a filippiek csillagként való ragyogásával: „Az az Isten akarata, hogy megszentelődjete.” (1Thessz 4,3) Ezt a küldetést bontja részegységekre levelében, és ismerteti a thesszalonikiekkel a megszentelődés tartozéklistáját: testvéri szeretet (4,9), kívülálló tisztelete (4,12), vigasztalódás (5,1), előljárók megbecsülése (5,12), intés, biztatás, felkarolás (5,14), vigyázás (5,15), öröm és hála (5,16-18), megvizsgáló életmód (5,19-22). A második levél a gyülekezetért való imádkozás és az azzal való törődés ékes példája: „Ezért aztán mindenkor imádkozunk értetek, hogy a mi Istenünk tegyen titeket méltóvá az elhívásra, és töltsön meg titeket teljesen a jóban való gyönyörködéssel és a hit minden erejével.” (2Thessz 1,11)

Most Isten áldjon, Kedves Olvasó! Utazásunk a Via Egnatián ezzel véget ért. Amikor az első összefoglalót írtam, apostoli áldással zártam levelem. A másodikban részben tovább hívtalak, a harmadik végén boldog új évet kívántam. A sorozat utolsó mondataként bátorító és buzdító kijelentést választottam. Olyant, mely a hitben, a mindennapi életben, ünnep- és hétköznapiokban kéznél lehet a tarsolyban: „ami mögöttem van, azt elfelejtve, ami pedig előttem van, annak nekifeszülve futok egyenest a cél felé.” (Fil 3,14)

„Békességet hagyok rátok. Az én békémet adom nektek”

Buzogány Csoma István

A nagyvárad unitárius egyházközség második alkalommal kapcsolódott be a felekezetek közti imaalkalmakba, a nagyvárad testvérfelekezetekkel közösen szervezett egyetemes imaheti, illetve ebben az esztendőben már imanyolcadra bővült istentiszteletek rendjén. Január 15–22. között a római katolikus székesegyházból elindulva, a református, evangélikus, ortodox, pünkösdista gyülekezetekkel, végül pedig a görög katolikus testvérekkel, minden nap más-más felekezet templomában tartva az istentiszteletet közösen imádkoztunk teremtő Istenünkhöz a keresztény egységért, a felekezetek közti közeledésért, megértésért, békességért.

A nagyvárad unitárius közösség kedd este fogadta a különböző felekezetek lelkészeit és gyülekezeteik tagjait.

A szószéki szolgálatot házigazdaként a gyülekezet lelkésze végezte. „*Békességet hagyok nektek: az én békességemet adom nektek*” (Jn 14,27) szólt a jézusi tanításra épített beszéd arra biztatva, hogy fel kell nőni ehhez az örökséghez, ajándékhoz, mert egy olyan világot illene tovább adni, amelyben a béke, a békesség több mint világpolitikai fogalom: valóság és erő a továbbhaladáshoz és az újrakezdéshez.

A világ tele van békétlen emberekkel, akik háborúságot, haragot hintenek el. A világ tele van örökké hadakozókkal, vagdalkozókkal, sebeket ejtőkkel. A világ tele van csalódott és elkeseredett emberekkel, dühös emberekkel, elégedetlen emberekkel, mindenki panaszkodik. Mindenki békétlen. S ebben a békétlen világban legszembetűnőbb feladatunk a békességteremtés. Közös feladatunk, a békítő szolgálat, talán a legszebb szolgálat, mert boldogságot szerez: „*Boldogok, akik békét teremtenek, mert ők Isten fiainak nevezetnek.*” (Mt 5,9) Az istenfiúság vagy istengyermeki lét óriási feladattal jár. Teremtenünk kell. Meg kell teremteni egy olyan világot, amelyik különbözik ettől a mostanitól. Egy világot, amely együttérzőbb, amelyben az emberek jobban számítanak, mint a dolgok, amelyben Te és Én törődünk egymással, mert egy családhoz tartozunk: mi, Isten fiai.

A szószéki szolgálatot követően a testvérfelekezetek képviselői köszöntötték az ünneplő, imádkozó gyülekezetet. Virgil Bercea görög katolikus püspök egy tanulságos történetet mondott el, mely szerint egy vízhozó volt két cserépedénye. Annak a botnak egy-egy végén lógtak, amit a nyakában hordott. Az egyik edényen volt egy repedés, míg a másik tökéletes volt, és mindig egy teljes adag vizet szállított. A pataktól a házig tartó hosszú séta végén a megrepedt edény már csak félig volt vízzel. Két teljes évig minden nap a vízhozó csak másfél edény vizet szállított vissza a házba. Természetesen a tökéletes edény büszke volt a teljesítményére, hisz tökéletesen végezte feladatát. De a szegény törött cserép szégyellte a tökéletlenségét, és nyomorultnak érezte magát, hogy csak félannyit tudott teljesíteni. A két év kes-

rúsége után, egyik nap megszólította a vízhozót a pataknál. – Szégyellem magam, mert a víz szivárog egész úton hazafelé. A vízhozó így válaszolt a cserépnek: – Észrevetted, hogy virágok az ösvényen csak a te oldaladon teremnek, s nem a másik cserép oldalán? Ez azért van így, mert én mindig tudtam a hibádról, és virágmagot szórtam az ösvénynek erre az oldalára. Minden nap te locsoltad őket, amíg visszasétáltunk. Két éve leszedem ezeket a gyönyörű virágokat, hogy az asztalt díszítsem velük. Ha nem lennél olyan, amilyen vagy, akkor ez a gyönyörűség nem ragyogná be a házat.

Egyedül Isten tökéletes – hangsúlyozta a főpásztor –, de mindannyian rendelkezünk a magvető képességével, vagyis értékeket tudunk teremteni. Ehhez azonban béke, szeretet, megértés, remény és hit kell, és akkor a köztünk levő kapcsolatok is pozitívan alakulnak.

Böcskei László római katolikus megyés püspök szintén egy tanmesével hívta fel a figyelmünket a közös imádságos együttlét fontosságára, áldásosságára. A történetben gyermekekről volt szó, akik egy délután közös várat építettek az otthonról hozott fakockákból. Nagy volt az öröm, amikor a remekmű elkészült. A baj akkor kezdődött, amikor haza kellett indulni, és szét kellett bontani a várat, mert mindenki vitte magával a saját kockáit. Az alkotás megsemmisült. Az egyházmegye vezetője hangsúlyozta: amikor a keresztény emberek évről évre összegyűlnek együtt imádkozni, nem ilyen játékot üznek, hanem maradandó értékeket akarnak teremteni azáltal, hogy valamit nyújtani, adni szeretnének egymásnak, egymás jó szándékú elfogadásával: kölcsönös tiszteletet, egymásra való odafigyelést, mert ezáltal teremtődik meg az Úr akarata szerinti egység.

Herdeán Gyöngyi, a Nagyvárad Református Gyülekezeti Szövetség soros elnöke Csúry István püspök jókivánságait tolmácsolta, aki marosvásárhelyi szolgálati útja miatt nem tudott megjelenni.

Az istentisztelet keretén belül Varga Imre klarinétművész, a filharmónia kórustagja és a görög katolikus papi szeminárium kórusa adott elő énekműveket. Az istentisztelet a 185-ös énekünk üzenetével, imagondolatával ért véget – *Szívemet hozzád emelem, és benned bízom Uram* – megköszönve a gondviselő Istennek a közös istentiszteleti alkalmat, kérve az Ő áldását az őszinte és tiszta szándékú egymáshoz való közeledésre.

Egyetemes imahét

A 2012. évi egyetemes ökumenikus imahét központi bibliai része 1Kor 15, 51–58-ban található, az alapgonddal pedig: „...mindnyájan el fogunk változni.” Az alapige és a hozzá fűzött magyarázatok többek közt olyan teológiai kérdéseket vetnek fel a Krisztus általi átformálódásról, amelyek idegenek hagyományos unitárius hitfelfogásunktól. Egyházunk vezetése azonban idén is fontosnak tartotta az egyetemes imahét lehetőségei általi egységkeresést. Ezért úgy határozott, hogy a központi alaptéma vitatott értelmezései helyett a napokra lebontott alegységek tematikájából találjuk meg a számunkra sokatmondó evangéliumi és bibliai üzeneteket.

Ez évben ezek szerint csatlakozunk a Magyarországi Egyházak Ökumenikus Tanácsa által meghirdetett imahéhoz. A hiterősítő istentiszteletek megtartása, valamint a heti tematika követése mindazonáltal ez évben is kötelező érvényű minden egyházközségben. A prédikálás hatékonysága érdekében a lelkész rendelkezésére állnak az alább ismertetett tematikák, valamint az elmúlt évek gyakorlatának megfelelően idén is lehetőség van vendégszónokok meghívására. A hiterősítő imahetet legkésőbb húsvét nagyheteig minden egyházközségben megszervezik.

Első nap, vasárnap: A szolgáló Jézus átformál

Jézus szolgáltni jött (Mk 10,42–45); A szamárcsikón érkező „király” – az alázatosság újfajta királysága (Zak 9,9–10); Az alázatos ember lelki békessége (Zsolt 131); A lelki ajándékok sokfélesége (Róm 12,3–8).

Második nap, hétfő: Az Úrra való csendes várakozás átformál

Engedj most, mert az illik hozzánk, hogy így töltsünk be minden igazságot (Mt 3,13–17); Anna bizalma és türelmes várakozása (1Sám 1,1–20); Az Istenben bízó ember boldogsága (Zsolt 40); Hit által a legnagyobb veszedelmekből szabadultak (Zsid 11,32–34).

Harmadik nap, kedd: Jézus szenvedése átformál

Hiszen erre hívtatok el, mivel Krisztus is szenvedett

értetek, és példát hagyott rátok, hogy az ő nyomdokait kövessétek (1Pt 2,21); Isten szenvedő szolgája (Ézs 53,3–11); Isten közel van a szenvedőhöz (Zsolt 22,12–24); Ezt kellett Jézusnak elszenvednie (Lk 24,25–27).

Negyedik nap, szerda: Jézus rossz feletti győzelme átformál

Ne győzzön le téged a rossz, hanem te győzd le a rosszat a jóval (Róm 12,21); Ne állj a rosszat akaró többség mellé (2Móz 23,1–9); Boldog az ember, aki az Úr törvényében gyönyörködik (Zsolt 1); Az Urat, a te Istenedet imádd, és csak neki szolgálj! (Mt 4,8–10).

Ötödik nap, csütörtök: Jézus békessége átformál

Jézus közéjük lépett és ezt mondta: Békesség néktek! (Jn 20,19); Békességet hagyok nektek: az én békességemet adom nektek (Jn 14,27); Az atyák szívét a gyermekekhez téríti, a gyermekek szívét az atyákhoz (Mal 3,23–24); Ó, mily szép és gyönyörűséges, ha a testvérek egyetértésben élnek (Zsolt 133).

Hatodik nap, péntek: Isten állhatatos szeretete átformál

Adjatok hálát az Úrnak, mert jó, mert örökké tart szeretete (Zsolt 136, 1–4. 23–26); Az Úr, az én Uram ad nekem erőt (Hab 3,1–19); Isten szeretet, és aki a szeretetben marad, az Istenben marad, és Isten is őbenne (1Jn 4,16); Maradjatok meg az én szeretetemben (Jn 15,9–13).

Hetedik nap, szombat: A jó pásztor átformál

Legeltesd az én juhaimat (Jn 21,17); Senkit sem tesz hőssé a maga ereje (1Sám 2,1–10); Az Úr az én pásztorem, nem szükölködöm (Zsolt 23); Erősödjétek meg az Úrban (Ef 6,10–20).

Nyolcadik nap, vasárnap: Isten országa egyesít

Az Isten országa nem szemmel láthatólag jó el. Sem azt nem mondják: Ímé itt, vagy: Ímé amott van; mert ímé az Isten országa ti bennetek van. (Lk 17, 20–21); A te kezében van az erő és hatalom, a te kezéd tehet bárkit nagygyá és erőssé (1Krón 29,10–13); Életet kért tőled, és megadtad neki, hosszú életet, örökké tartót (Zsolt 21,1–7), Mert nem beszédben áll az Istennek országa, hanem erőben (1Kor 4,20).

Segélyezési akció Székelyföldön

Andrási Erika

A németországi Johannita Lovagrend és az ATU cég jóvoltából a Lókodi Ifjúsági Alapítvány és a Wolter Alapítvány szervezésében 2011 utolsó napjaiban immár harmadszor került sor nagyszabású humanitárius segélyakcióra. Ennek keretében több mint 12 000 hátrányos helyzetű család részesült segélycsomagban. A németországi családok és iskolás gyer-

mekek adományaként érkező alapélelmiszert és tisztálkodási szereket tartalmazó csomagok átlagosan 16–18 kg-os kiszerezésűek voltak.

A 11 tehérgépkocsinyi segélyből a Hargita és Kovászna megyei gyermek- és felnőttvédelmi rendszerekben nyilvántartott sérült személyeknek, öregothonok lakóinak, valamint más rászorulóknak egyaránt ju-

tott. Udvarhelyszéken, Csíkszéken, Gyergyószéken, Erdővidéken, Háromszéken, Mezőségben és Csángóföldön a különböző felekezeti egyházközségek, valamint felkért szervezetek és intézmények állították össze a szükségben levő családok jegyzékét.

A segélyek célba juttatásában a Gondviselés Segélyszervezet és az érintett unitárius egyházközségek is részt vállaltak, akik 29 településen mindösszesen 801 segélycsomag célba juttatását biztosították.

Kolozsvári unitárius tanintézetek karácsonyi jótékonykodása

Kriza Gyöngyi

Gyermekek a rászorulókért címmel 2011. december 18-án sikeres jótékonyági rendezvényt szervezett a **Kolozsvári Unitárius Óvoda** (<http://unitarovikolozsvar.wordpress.com>) munkaközössége. Advent utolsó vasárnapján mintegy kétszáz szülő, nagyszülő, testvér és ismerős töltötte meg a kolozsvári János Zsigmond Unitárius Kollégium dísztermét. A résztvevőknek érkezéskor az óvodás gyermekek által készített karácsonyi üdvözlőlapokat nyújtottak át, majd sor került a várva-várt ünnepi előadásra – hatvanhárom gyermek és az óvónők közreműködésével. A belépődíjából és az egyéni felajánlásokból származó bevételt a szervezők a Gondviselés Segélyszervezetnek ajánlották fel. Az adományt – előzetes egyezség szerint – a Gondviselés Segélyszervezet a Kolozsváron élő, rászoruló személyek étkeztetési segélyezésére fordítja.

Szintén advent harmadik hetében érett be a gyümölcs a kolozsvári **János Zsigmond Unitárius Kollégium** (www.janoszsigmond.ro) által szervezett cipősdoboz akciónak, amelynek keretében a kollégium diákjai – szüleik segítségével – mintegy kétszázötven doboznyi ajándékcsomagot állítottak össze. A rászoruló gyermekek-

nek szánt dobozok többnyire édességet, játékokat, meséskönyveket, tanszereket, téli lábbelit és más hasznos ajándéktárgyakat tartalmaztak. Az önzetlen szeretettel összeállított csomagokból a következő célcsoportokhoz jutott: kolozsvári és aranyosszéki rászoruló gyermekeknek, a kolozsvári Hallássérültek 2-es számú Intézetének tanulóihoz, a szamosújvári Téka Alapítvány által pártfogolt diákokhoz, a kolozsvári Életfa Családsegítő Egyesület egyszülős családok klubjának tagjaihoz, csángó fiatalokhoz, valamint a Gyalui-havasok elszigetelt tanyáin élő román gyermekeknek. Az ajándékok célba juttatásában többek között a kolozsvár-belvárosi unitárius egyházközség, a Gondviselés Segélyszervezet és az Erdély Mentőcsoport is szerepet vállalt.

nagyvilág

Norvégiában bestseller a Biblia. A Biblia lett a norvég könyvpiac abszolút sikerkönyve 2011-ben. 30 év óta most készült először új norvég Biblia-fordítás. A kiadó, a *Norvég Biblia Társulat* október közepén 25 ezer példányban jelentette meg az új fordítást, és úgy vélték, az első nyomás 6–9 hónapig kitart majd – ehelyett azonban az október közepi megjelenést követően az év végéig közel 80 ezer példányt adtak el belőle, ez pedig minden vártat felülmúlt. Már a boltokba kerülését megelőző éjszaka sorok kígyóztak a könyvesboltoknál. Az eredeti héber és görög szöveg norvég átültetésén harminc konzulens, pap és akadémikus dolgozott 12 éven keresztül. A munkába bekapcsolódott egy 12 irodalmi szerzőből álló csapat is, hogy az új kiadás nyelve gördülékeny és irodalmi legyen. A hihetetlen siker a társulat szerint annak tudható be, hogy az új kiadás kulturális eseménynek számít, valamint, hogy egy könnyen olvasható Biblia született a munkából. (www.magyarokurir.hu)

Keresztények Jézus szülőföldjén. 2011 végén az izraeli kormány statisztikai hivatala 154 ezer keresztény állampolgárról számol be, akik a lakosság mindössze 2,1 százalékát teszi ki. A legtöbb keresztény Galileában él, de

még ott is a muszlimok vannak túlnyomó többségben. Az izraeli keresztények többsége arab vagy palesztin, ami különösen kellemetlenné teszi számukra az életet a térség etnikai és vallási közegeiben. Izrael egyre inkább zsidó államként látja magát, miközben az egykor szekuláris palesztin nacionalizmus egyre inkább iszlamistává válik. A keresztények 86%-a városban él. Ma Názáret Izrael ún. keresztény fővárosa, ahol kb. 20 000 hívő él. Ezt követi Haifa (kb. 14 000), Jeruzsálem (kb. 13 000) és Shefaram (kb. 9000). Ugyan az 1990-es években némiképp megnőtt a keresztények száma – miután az orosz keresztények jó része a kivándorolt zsidó családtagjaik után ment, a keresztények között egy családra most is csak 2,1 gyerek jut, ami épphogy eléri az öfenntartás szintjét. Ez a szám a muszlimoknál 3,8, a zsidóknál pedig 3. Megjegyzendő, hogy a kormányhivatal statisztikái csak az izraeli állampolgárokat veszik figyelembe. A 154 ezer keresztényhez hozzá kell adni az elsősorban a Fülöp-szigetéről, Afrikából és Romániából származó vendégmunkásokat. Továbbá számos pap, szerzetes és szerzetesnő tartozik még a különböző keresztény felekezetekhez és szerzetesi kongregációkhoz, akik nem izraeli állampolgárok. (www.mindennapi.hu)

Désfalvi ajándékozók

Pálffy Tamás Szabolcs

„Szervusz, hogy vagytok? Rég nem találkoztunk! Mit szólsz, ha most karácsonykor, harmad napján találkoznánk Désfalván az unitárius templomban? Idén telik húsz éve hogy konfirmáltunk: arra gondoltam, hogy öszszepótolnánk, és új szőnyeget vásárolnánk a templomba mi, egykori konfirmálók! Igen, most éppen szőnyegekre lenne szükség.”

Ilyen és ehhez hasonló maroktelefonos beszélgetésekre lettem figyelmes múlt év adventje kora estéin, miután diáktáskával kezemben a marosszentgyörgyi lelkészi lakásba érkeztem. Kérdéseimre hitvestársam azt felelte, hogy majd karácsony harmad napján meglátom, milyen összetartóak azok, akik a désfalvi unitárius templomban konfirmáltak.

Karácsonyunk végén már alig vártuk, hogy Désfalvára menjünk!

A közelmúltban kívül-belül igényesen felújított templomban Szentgyörgyi Sándor lelkész-esperes Isten munkatársainak, szántó földjének és épületének nevezte a 19, 20, 21, 22, 23, 24 éve, vagy még több ideje konfirmált felnőtteket. Kiemelte, hogy nagyon szívesen fogadott alkalom az, amikor az egykori konfirmandusok adománygyűjtő összefogásának köszönhetően sikerül újonnan vásárolt szőnyegekkel ékesíteni a templomot. „Ezt a nagyszerű alkalmat ti szerveztétek, egyházközségünk lelkészeként én köszönöm ezt nektek” – mondta. Az egykori konfirmandusok közül jelenleg ketten unitárius lelkészként szolgálnak: Molnár Attila székelykálai lelkész ez alkalommal a kántori szolgálatot végezte, Pálffy (Szilágyi) Anna-Mária iklandi-nagyernyei lel-

készítő, e találkozó megálmodója, többek közt ezeket mondta a szószék és Úrasztala közti szent térben:

„Ma nagyon boldog vagyok, hogy itt lehetek szülőfalum kedves templomban, boldog, mert e számomra kedves hajlékban találkozhatok veletek, egykori konfirmáló társaimmal, vallásórás iskolás társaimmal.

Rendkívüli konfirmációi találkozóra gyűltünk ma össze. (...) Mintha csak a tegnapi konfirmáltunk volna, mintha csak a tegnapi lett volna, amikor tanultuk az unitárius kátét, a bibliai történeteket, egyházi énekeinket, és lám, mégis eltelt: 19, 20, 21, 22, 23, 24 vagy ennél is több esztendő már azóta.

Bizonyára emlékeztek még arra, amikor egykori lelkészünk – Bálint Benczédi Ferenc tiszteletes úr, jelenleg Egyházunk Főpásztora – megkérdezte tőlünk: „»Fogadod-e, hogy Istenhez, Jézus tanításához és unitárius egyházadhoz mindhalálig hű maradsz?« Mi pedig akkor csillagszemű, tisztalelkű gyermekeként mondtuk közösen, szívre tett kézzel: »Ígérem és fogadom.«

(...) Engedjétek meg, hogy röviden elmondjam a mai együttlétünk előzményeit. Mindannyian ismerjük egymást, bizonyára tudjátok azt, hogy számomra, az én életemben milyen sokat jelentettek az én drága nagyszüleim, kik már gyermekkoromban szívembe ültették az egyház iránti ragaszkodást. Ők ma már nincsenek az élők sorában, de emléük kötelez engem. Kötelez, hogy egyházam mellett alkalmas és alkalmatlan időben kiálljak, hogy büszke legyek unitárius hitemre.

2011 októberében itt lehettem e templomban, hogy megemlékezzem az én drága nagyszüleimre. Szentgyörgyi Sándor tiszteletes úr, a küllői egyházkör esperese örömmel és lelkesedéssel számolt be a templomunkban elvégzett munkálatokról. Tőle tudtam meg azt is, hogy szükséges lenne a templomi szőnyegek cseréje, a régiék ugyanis megkoptak. Akkor még nem tudtam a megoldást, de gondolatban tovább hordoztam lelkésztest-

vérem szavait. Egy hajnalban – úgy érzem üzenetként – kaptam jelt erre. Idén húsz éve, hogy itt konfirmáltam, milyen jó lenne összefogni egykori konfirmáló társaimmal, és adományt tenni egyházközségünk javára, cél-adományt, a templomi szőnyeget megvásárolni. (...)

Kerestem konfirmáló társaimat, akik csatlakoztak gondolatomhoz. Éreztem Istenünk munkálkodását:

amikor Désfalván személyesen is beszélhettünk, akkor tapasztaltam meg igazán, hogy – hála Istennek – vannak egyházunkhoz ragaszkodó, unitárius hitünk fáklyáját magasan tartók, egykori konfirmáló- és vallásórás társaink, akik szívébe – akár csak az enyémbe is – beleplántálták az egyház iránti hűséget a drága szülők, nagyszülők, lelkészek. (...)

Ti legyetek e templom legszebb díszítői: egy templom valódi díszét a lélekből fakadóan imádkozó emberek jelentik. Ti, akik már szülők vagytok, neveljétek gyermekeiteket abban a drága szellemben, amelyben ti is részesültetek, hogy minden időben álljanak ki ők is egyházunk, hitünk mellett. (...)E találkozás és az ezt megelőző időszak bizonyították arra, hogy élő hitetek van, mert a jó cselekedetek gyakorlásában példát mutattatok! (...)

E beszédet követően a házigazda lelkész név szerint szólítva hívta a templom piacára az egykori konfirmandusokat. Személyre szabott áldáskérő jókívánságok kíséretében egy színes, „templomos” emléklapot nyújtott át a hitüket cselekedeteik által megmutató felnőtteknek. E nagyszerű együttlét a szomszédos tanácssteremben folytatódott, ahol szeretetvendégség keretében jó lélekkel töltöttek együtt még egy órányi időt az unitárius vallásukat megélő, hitüket ápoló és egyházszeretetüket tettekben is megmutató désfalviak.

Az Egyházi Képviselő Tanács 2011. december 9-én Kolozsváron tartott ülésén hozott határozatok

(kivonat az ülés Ad 895/2011 szám alatt iktatott jegyzőkönyvéből)

Az EKT ülése 30 tag jelenléte által határozatképes volt. Andorkó Ferenc, Farkas Emőd, Sztranyiczki Szilárd, Nagy Zsigmond és Kolumbán Gábor hiányzását az EKT Elnöksége utólagosan igazoltnak minősítette, Demeter Domokos hiányzását pedig igazolatlanak, a vonatkozó szabályzat által előírt módon.

0. tárgy: Napirend előtti határozatok

– 79/2011 (2011.12.09.) számú határozat: Az EKT egyhangúlag elfogadta a javasolt tárgysorozatot.

– 80/2011 (2011.12.09.) számú határozat: Az EKT egyhangúlag elfogadta a jegyzőkönyv hitelesítésére javasolt személyeket (Szombatfalvi József, Vónya László, Csáki Levente).

1. tárgy: Jelentés a főhatósági közigazgatásról, döntés-előkészítésről és végrehajtásról

– 81/2011 (2011.12.09.) számú határozat: Az EKT egyhangúlag elfogadta a jelentést.

2. tárgy: Szakbizottságok jelentései, jegyzőkönyvei

a. A Misszió Bizottság 2011. december 8-i ülésének jegyzőkönyve

– 82/2011 (2011.12.09.) számú határozat: Az EKT egyhangúlag tudomásul vette a jegyzőkönyvet.

b. A Fizesési Bizottság 2011. december 5-i ülésének jegyzőkönyve

– 83/2011 (2011.12.09.) számú határozat: Az EKT 7 igen, 15 nem és 4 tartózkodó szavazattal elutasította a bizottság azon javaslatát, hogy az egyházfenntartói járulékek minimális összege 70 lej legyen személyenként.

– 84/2011 (2011.12.09.) számú határozat: Az EKT 12 igen, 5 nem és 11 tartózkodó szavazattal elutasította a bizottság azon javaslatát, hogy 2012. január 1-jétől az egyházi alkalmazottak fizetése megemelkedjen.

– 85/2011 (2011.12.09.) számú határozat: Az EKT 2 ellenszavazattal tudomásul vette a jegyzőkönyvet.

c. A Kiadó- és nyomdabizottság, valamint a Médiabizottság 2011. október 25-i és december 8-i együttes üléseinek jegyzőkönyve

– 86/2011 (2011.12.09.) számú határozat: Az EKT 2 ellenszavazattal és 1 tartózkodással tudomásul vette a jegyzőkönyvet. Ugyanakkor Csáka József javaslatára az EKT felkérte a bizottságokat, hogy a következő ülésre pontosítsák a „nem saját kiadványok” kifejezések tartalmát.

d. Az Egyházi Átvilágítási Folyamatot Koordináló Bizottság és az egyházi közelmúlt-kutató történéscsoport jelentései

Az EKT 19 igen és 3 tartózkodó szavazattal tudomá-

sul vette az átvilágítási bizottság által benyújtott jelentést, és elfogadta a bizottság által javasolt, alábbi határozatok:

– 87/2011 (2011.12.09.) számú határozat:

(1) Az EKT elfogadta az egyházi átvilágítási folyamatot koordináló bizottság vizsgálati eredményeinek egy-egy formai és tartalmi keretét szolgáló űrlapot, amely a jelen határozat szerves részét képezi (mellékletben).

A 87/2011 (1). számú határozat melléklete:

Az Egyházi Átvilágítási Folyamatot Koordináló Bizottság vizsgálati eredményei x.y. átvilágítása tárgyában

Bizottsági ügyiratszám: ... [pl. A-53 / 2011]

A vizsgált személy jelenlegi lakhelye, illetve szolgálati helye: ...

A vizsgálat okát képező – korábbi vagy jelenlegi – tisztség, illetve hivatal: ...

A tanulmányozott iratgyűjtemény/ek azonosító adatai (azonosítószám, kötetszám, lapszám): ...

A Szekuritáté Irattárait Vizsgáló Országos Tanács által kiállított nemleges nyilvántartási, együtt nem működési vagy más igazolás/ok (iktatószám és keltezés): ...

A bizottság megállapításai a vizsgált személy megfigyeléséről, illetve az államvédelmi szervekkel való esetleges együttműködéséről, továbbá a kötelező nyilatkozat/ok valóságtartalmáról: ...

Függelék: A vizsgált személy által megfigyelt neve; a jelentések száma személyenként, időpontja/időszaka; a jelentések jellege, sajátosságai, esetleges következményei; „elnyert” anyagi juttatások vagy előnyök: ...

Keltezés, valamint hitelesítés: ...

(2) Az EKT megbízza az EKT Elnökségét, hogy az egyházi átvilágítási folyamatot koordináló bizottság által benyújtott vizsgálati eredményeket jelentesse meg az *Unitárius Közlöny* című hivatalos egyházi havilapban, valamint az Erdélyi Unitárius Egyház hivatalos honlapján (www.unitarius.org).

– 88/2011 (2011.12.09.) számú határozat:

Az EKT továbbá tudomásul vette Farkas László korondi unitárius lelkész vizsgálati eredményeit, ami alapján a következőkről határoz:

(1) Az egyházi átvilágítási folyamatot koordináló bizottság működési szabályzatának 25.3 cikkelye alapján az EKT kinyilvánítja, hogy megszűnt Farkas László jogosultsága a hamis nyilatkozattétellel elnyert tisztségei be-

töltésére. Ezek a tisztségek: tagság az Egyházi Főtanácsban, valamint a székelykeresztúri unitárius egyházkör Alapfokú Fegyelmi Bíróságában.

(2) Az EKT megállapítja, hogy az egyházi átvilágítási folyamatot koordináló bizottság működési szabályzatának 24.2 és 25.2 cikkelyei alapján egyaránt kötelező volt Farkas László meghallgatása a bizottság által. Farkas László nem teljesítette előbbi kötelezettségét, ami a hatályos egyházi jogszabályaink szerint fegyelmi vétségnek számít, ezért ebben a tárgyban az EKT fegyelmi eljárást indít.

– 89/2011 (2011.12.09.) számú határozat: Az EKT egyhangúlag tudomásul vette az egyházi közelmúlt-kutatással megbízott történész-kutatócsoport jelentését.

3. tárgy: **Nyugdíjintézeti és szociális ügyek**

A Nyugdíjintézet Vezető Tanácsa 2011. december 8-i ülésének jegyzőkönyve

– 90/2011 (2011.12.09.) számú határozat: Az EKT egyhangúlag tudomásul vette a jegyzőkönyvet.

4. tárgy: **Az egyházi szervezet fejlesztési tervei 2012-re**

– 91/2011 (2011.12.09.) számú határozat: Az EKT 2 tartózkodással jóváhagyta az EKT Elnökségének előterjesztését az egyházi központi/főhatósági hivatal 2012. évi átszervezéséről.

5. tárgy: **Az egyházi stratégiai terv által előírt tenni-valók**

– 92/2011 (2011.12.09.) számú határozat: Az EKT egyhangúlag elfogadta az EKT Elnökségének előterjesztését az egyházi stratégiai tervben foglalt 2012. évi tenni-valókról.

6. tárgy: **Tájékoztatás a Zsinat 2011. december 3-i üléséről**

– 93/2011 (2011.12.09.) számú határozat:

(1) Az EKT egyhangúlag tudomásul vette a Zsinat 2011. december 3-án Székelykeresztúron tartott üléséről szóló tájékoztatást.

(2) Az EKT köszönetét fejezi ki a székelykeresztúri unitárius egyházközség elöljáróinak a zsinati ülés helyi szervezésében kifejtett kiemelkedő munkáért.

(3) Az EKT felkéri az Unitárius Lelkészek Országos Szövetsége Választmányát, hogy tegyen javaslatot a női lelkeszek egységes viseletének kialakítására.

7. tárgy: **Tájékoztatás az ICUU 2011. évi tanácskozásáról**

– 94/2011 (2011.12.09.) számú határozat: Az EKT egyhangúlag tudomásul vette a tájékoztatást.

8. tárgy: **A 2012. évi egyházi eseménynaptár és ülésrend**

– 95/2011 (2011.12.09.) számú határozat: Az EKT egyhangúlag jóváhagyta, illetve tudomásul vette a 2012. évi egyházi eseménynaptárt és ülésrendet.

9. tárgy: **A 2012. évi egyházi kiadói terv**

– 96/2011 (2011.12.09.) számú határozat: Az EKT egyhangúlag jóváhagyta a 2012. évi kiadói tervet.

10. tárgy: **A III. és IV. évnegyedi lelkészi értekezletek**

– 97/2011 (2011.12.09.) számú határozat: Az EKT egyhangúlag tudomásul vette a jegyzőkönyveket.

11. tárgy: **Jelentés az elnökileg elintézett vallás-erkölcsi nevelési ügyekről**

– 98/2011 (2011.12.09.) számú határozat: Az EKT egyhangúlag tudomásul vette a jelentést.

12. tárgy: **Jelentés az elnökileg elintézett oktatási és iskolai ügyekről**

– 99/2011 (2011.12.09.) számú határozat: Az EKT egyhangúlag tudomásul vette a jelentést.

13. tárgy: **Az Oktatási Bizottság november 26-i ülésének jegyzőkönyve**

– 100/2011 (2011.12.09.) számú határozat: Az EKT egyhangúlag tudomásul vette a jegyzőkönyvet.

14. tárgy: **Jelentés az elnökileg elintézett gazdasági ügyekről**

– 101/2011 (2011.12.09.) számú határozat: Az EKT egyhangúlag elfogadta a jelentést.

15. tárgy: **A Gazdasági, valamint Pénzügyi Bizottság december 2-i ülésének jegyzőkönyve**

– 102/2011 (2011.12.09.) számú határozat: Az EKT egyhangúlag tudomásul vette a jegyzőkönyvet.

16. tárgy: **Az Egyház központi költségvetése a 2012. esztendőre**

– 103/2011 (2011.12.09.) számú határozat: Az EKT egyhangúlag elfogadta az EKT Elnöksége által előterjesztett költségvetési tervet, és tudomásul vette a költségvetésbe befolyó házbékekről készített kimutatást is.

17. tárgy: **Beadvány a Rög alatt alap működtetése tárgyában**

– 104/2011 (2011.12.09.) számú határozat: Az EKT 13 igen, 6 nem és 4 tartózkodó szavazattal a Misszió Bizottság javaslatára úgy határozott, hogy a beadvány aláíróját (Szabó László) felkéri a javaslat pontosítására.

18. tárgy: **Beadvány a sajátos jogállású lelkeszségek tárgyában**

– 105/2011 (2011.12.09.) számú határozat: Az EKT egyhangúlag tudomásul vette a beadványt.

A fentiek hitelül:

Bálint Benczédi Ferenc
püspök

Csáka József főgondnok
főgondnok

Szombatfalvi József, Vónya László, Csáki Levente
jegyzőkönyvi hitelesítők

A hit Isten ajándéka

Buzogány Csoma István

Ezzel a bizonyossággal, meghitt ünnepi hangulatban ünnepeltük január második vasárnapján a vallásszabadság ünnepét.

A szószéki szolgálat után dr. Pálfi József, a Partiumi Keresztény Egyetem Teológia Tanszékének vezető tanára, a Nagyvárad-Réti Református Egyházközség lelkesze tartott előadást, a tordai ediktum megfogalmazásának előzményeiről, körülményeiről, amelyet néhány mondatban így lehetne összefoglalni: „A 16. század első fele a gazdasági válság jegyében telt. Magyarországot nem csupán a mohácsi tragédia sújtotta, hanem a birtokviszonyok is felborultak, például a területek 50 százalékát tizenhat család tartotta kézben. Európában az ércpénz elértéktelenedett, polgárháborús hangulat uralkodott, ipari mennyiségben gyártottak hamis pénzeket, drágultak az élelmiszerek és csökkentek a munkabérek. 1541 után a magyar népet még jobban elkésérette, hogy az ország három részre szakadt. A társadalom tehát változás után kiáltott, Erdélyben pedig egyre nagyobb teret engedtek a hitújításnak és a protestantizmusnak. Ezzel párhuzamosan azonban nem szabad megfeledkezni az 1552-ben meggyilkolt Fráter György helytartó, katolikus érsek, bíboros szerepéről sem, aki az államiság gondolatát próbálta menteni. 1548-ban az Országgyűlés türelmi rendelettel kedvezményezett a protestánsoknak, 1552-ben pedig megtiltotta, hogy háborgassák egymást a katolikusok és a protestánsok. 1557-ben a tordai országgyűlés kimondta, hogy bárki lehet katolikus és lutheránus is, 1564-ben a reformátusokat is bevették a körbe, a vallásszabadság pedig 1568-ban teljesedett ki, amikor a unitáriust is elismerték negyedik vallásként. A folyamat kibontakozásában szükség volt János Zsigmond fejedelem pozitív hozzáállására is, aki mesterien képviselte a békés egymás mellett élés és a vallásszabadság, a szabad vallásgyakorlás, valamint a felekezetek és a vallások egyenrangúságának és -jogúságának gondolatát. A tordai ediktum tehát a preökumenikus keresztény gondolkodás alapdokumentumának tekinthető, mely szerint nincs államvallás, és mindenkinek lehetősége van

arra, hogy szabadon döntsön, milyen vallást választ, illetve területi elv sem létezik.” (Bihari Napló, *Ciucur Losonczy Antonius*)

Az előadást követően szemléltettünk egy-egy festményt amelyeket a tordai országgyűlés témája ihletett meg, Körösfői-Kriesch Aladár (vászon-olaj), Gergely (Grünwald) Imre kisebb akvarelljét, amelynek a jelenlegi helye és állapota ismeretlen, Rudnay Gyula (karton-

olaj), Barabás Éva (vászon-olaj), valamint a tordai országgyűlés határozatának bekeretezett szövegét, melyet Buzogány Dezső kalligrafus készített, a ráma pedig Finta István munkája.

Az ünnepség felemelő pillanata volt a három zászló felavatása, melyet Biró Rozália, Nagyvárad alpolgármestere és családja adományoztak gyülekezetünknek. A gyülekezeti, magyar és székely lobogók az imateremben kaptak méltó helyet, emlékeztetve arra, hogy az „Isten szeretet”, Ő a kezdet és a vég. A haza nem eladó, és mindig a telő hold reménységével, bizakodással kell tekintenünk a jövőre. A zászlókat Sárosi Anna hímezte, a tartót Finta István készítette, és nem feledkezünk meg a nőszövegség anyagi támogatásáról sem, hálásan köszönjük.

Az alpolgármester-asszony – akinek szintén köszönetet mondunk, és kérjük Isten gazdag áldását az ő és szerettei életére, munkájára – a család nevében szól az ünnepi gyülekezethez, hangsúlyozva: újévi fogadalmunkban nem maradhat el, hogy tisztelettel, szeretettel és megbecsüléssel figyeljünk egymásra, hogy megláthassuk mindenkiben az emberi nagyságot.

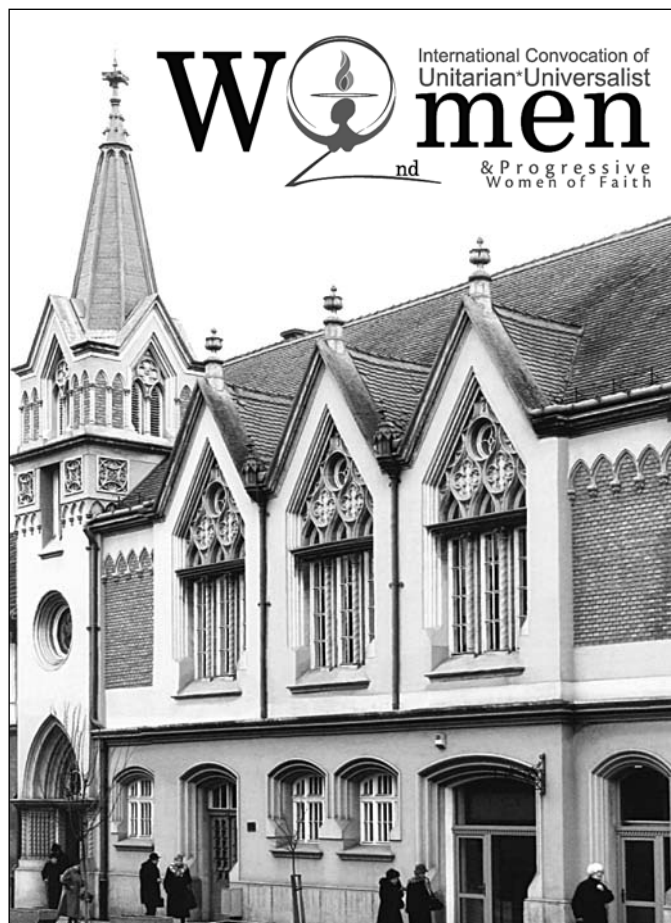
A 444 éves évforduló erre is figyelmeztet. 1568-ban Erdély példát mutatott toleranciából az akkori és a mostani Európának is. Mutassunk mi is példát mindennapi felelős szolgálatunkkal, azzal, hogy jót cselekszünk az erre alkalmas és alkalmatlan pillanatokban, mert az idők gonoszak, és nagy szükség van erre. Áldja meg Isten a mostani emlékezésünket, az Ő dicsőségére és mindannyiunk örömére. Tartsa meg hitünket, az Ő drága ajándékát, hogy legyen bátorságunk jövőt álmodni, legyen erőnk a megvalósításokhoz. Segítsen a Gondviselő Isten!

Egyensúlykeresés változó világunkban

Az unitárius, unitárius-univerzalista és más felekezetű nők második világtalálkozójának témája *Egyensúlykeresés változó világunkban*. A téma aktuális és sürgető mondanivalót takar; a résztvevők – akár a fejlett országokból, akár Kelet-Közép-Európából – a XXI. századi nőket érintő kérdésekre, társadalmi problémákra keresik a választ, és olyan témákba nyerhetnek betekintést az előadások, műhelymunkák, kerekasztal-beszélgetések révén, mint a nők megélhetési, egészségügyi és nevelési problémái, a nők elleni erőszak megakadályozása, a család és a munkahelyi kötelezettség összehangolása, illetve egyházi, közösségi, gazdasági és politikai szerepvállalás.

Bejelentkezni a <http://www.icuuw.com> oldalon lehet február közepétől. Ösztöndíjpályázatot hirdetünk az erdélyi résztvevők támogatására, amit szintén február közepétől lehet kitölteni a megadott oldalon. A konferencia magyar nyelvű blogja – <http://sicuuw2.blogspot.com/> – minden érdeklődőt friss, naprakész tájékoztatóval, információkkal várja.

A program rövid ismertetése:

2012. október 4., csütörtök

A találkozó első napja a megnyitó és az ezt követő átlófogadás, az ismerkedés, egymásra találás ideje. Mivel résztvevőket várunk nemcsak Erdélyből és Magyarországról, hanem az Egyesült Királyságból, Hollandiából, Indiából, Lengyelországból, Csehországból, Japánból, az Egyesült Államokból és az afrikai kontinensről is, ezen az estén helyi jellegzetességként táncoktatással egybekötött táncórázat tartunk.

2012. október 5-6., péntek és szombat

A második nap az aktív munka időszaka. Reggel 8 órakor indítunk tornával, majd kerekasztal-beszélgetésre kerül sor a lelki béke megszerzésének a lehetőségeiről. Ezután kiscsoportokban folytatódik tovább a munka. A houstoni első világtalálkozón ún. *Global Sisters* csoportokat alakítottunk ki (magyarul Globális Lánytestvérek Csoportja), és Richard Ford professzor (A.E.Á.) által kidolgozott módszer segítségével próbáltuk rangsorolni jelenünk legégetőbb női kihívásait. Ezt folytatjuk Marosvásárhelyen is: szeretnénk, hogy minél többen megismerjék a módszert, majd saját otthonaikba visszatérve közösségeikben is alkalmazhassák.

A nagyelőadások témái: nőnek lenni a XXI. században; pogány elemek a magyar népi kultúrában; újpogány mozgalom, szekularizáció; a matriarchátus története Európában; lelki egyensúlyra való törekvés; új perspektívák a testvérkapcsolati mozgalomban; nők a közéletben vagy vezető beosztásban; generációk találkozása.

A műhelymunkák a sokféle érdeklődés kielégítését szolgálják, de ugyanakkor saját életünk egyensúlyban tartásának a lehetőségei. Ilyen témák közt lehet majd válogatni mint: Stresszbetegségek, stressz-menedzsment; Békére nevelés, konfliktuskezelés a családban; A nők elleni erőszak megakadályozása; Család – munka – karrier; Életminőségünk javítása: egészséges életmód, népi gyógyászat; A hit, mint tökéletes élmény: az imádkozás ereje; Idősebbek bevonása közösségi programokba; Generációk találkozása; Vezetőképzés: egyházi, közösségi, gazdasági és politikai szerepvállalás; Közép- és kisvállalkozás: mikrohitelzés válság idején; Hagyományok útján: közösségünk és önbizalmunk fejlesztése; Interkulturális dimenziók: a megfelelni akarás kényszere; Occupy Movement mint világjelenség; Művészet mint felszabadító erő; Táncmeditáció; Zeneterápia stb.

A találkozó fénypontja a szombati nap, október 6-a, amikor a résztvevők találkoznak a hagyományos, évente rendezendő UNOSZ konferencia tagjaival. Az UNOSZ konferencia programja közebeddel zárul. Az ebéd után újabb műhelytevékenységek zajlanak.

2012. október 7., vasárnap

Vasárnap kiértékelésre, istentiszteletre és záróünnepségre kerül sor.

A találkozót szervező csoport nevében,

Simó Melinda
UNOSZ-titkár

„Győzzön az igazságosság!”

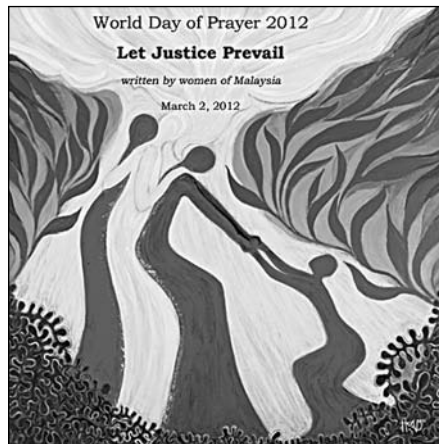
Asztalos Klára

Ezt a jelmondatot, ezt a kívánságukat küldik szerte a világba az idei *Világimnap* liturgiáját előkészítő malájziai asszonyok, és arra buzdítják a keresztény nőket, hogy imádkozzanak és tegyenek az igazságosságért. 2012. március 2-án a világ több mint 170 országában keresztény asszonyok gyűlnek össze, megismerkednek a malájziai asszonyok életkörülményeivel, kultúrájukkal, nőmozgalmukkal, együttéreznek velük és együtt imádkoznak sorsuk javulásáért, az igazságosság győzelméért.

Malájzia tőlünk hatalmas távolságra fekvő dél-kelet-ázsiai ország az Egyenlítő közvetlen közelében. Keskeny földnyelv köti össze az ázsiai kontinenssel. Az ország két részből áll: a Malakka-félszigeten Tájfölddel szomszédos Nyugat-Malájzia és a közeli Borneo-szigeten fekvő Kelet-Malájzia. A két országrészt 600 kilométeren a Kínai-tenger választja el. A lakosság földrajzi eloszlása nem arányos. Az iparilag fejlett nyugati részen él a lakosság 80%-a. Az ország domborzata változatos. A nagykiterjedésű, csapadékban gazdag őserdőben sokszínű trópusi növényzet él, de vannak 4000 méter felé emelkedő hegyek is.

Malájzia 1957-ben vált függetlenné, államformája alkotmányos monarchia, 13 tagállamból álló föderációs állam, a brit *Nemzetközösség* tagja. Királyát ötvenként újravá-

lasztják. Összlakossága 25,7 millió, fővárosa Kuala Lumpur a nyugati országrészen fekszik Malakka-félszigeten. Híres a két 450 méter magas Petronas toronyháza, amelyek 1998-ban, amikor megépültek, a világ legmagasabb épületei voltak. A nyugati

országrész napjainkban rohamosan fejlődik. Malájzia az altalaj kincseinek köszönhetően (földgáz, kőolaj, bauxit, réz, arany, ezüst) gazdag ország, de a gazdagság nagy részét egy kis csoport tartja kezében. A mezőgazdaság a világ minden tájára exportál kávé, teát, déli gyümölcsöket, fűszereket, kaucsukot, pálmaolajat.

A lakosság nagyon vegyes. Találunk őshonos népcsoportokat, valamint maláj, kínai és indiai származásúakat. Malájzia kulturális és vallási

szempontból is sokszínű, mintegy fele muzulmán, de vannak buddhisták, taoisták, konfucianusok, hinduk, különböző keresztény felekezethez tartozóak. A muzulmán vallás államvallás. Az imnap liturgiájának az előkészítésében tizenegy különböző keresztény felekezethez tartozó asszony vett részt. A malájziai nőmozgalom már elért bizonyos eredményeket, de még sok a tennivaló a nők diszkriminációja és az erőszak ellen, a nők részvételének elősegítéséért a döntéshozatali szervekben.

A Világimnap címképét Hanna Varghese, egy malájziai ortodox művész festette, aki 2009-ben meghalt. A festményen a piros és az arany színek dominálnak, az ikonfestés hagyományait őrzik. A képen megjelenő dús növényzet az őserdőt idézi. Középen három sötét kecses női alakot látunk, de ha jobban megfigyeljük, még egy fehér női alakot is észre veszünk a két sötét alak között. A középen álló női alak testtartásából arra következtetünk, hogy kezét nyújtva segít felállni a földön ülő fiatal nőnek. A mozdulatából segítőkészség, támogatás érezhető. A felemelkedő fiatal nő fejtartása mintha bizakodást, reménységet sugallna. Az álló alakok összekapaszkodnak, erejüket összeteszik, úgy segítenek magukhoz emelni elesett társukat. Ők a női szolidaritás kifejezői, tudják, hogy leginkább egymásra számíthatnak. A kép összefutó vonalvezetése az asszonyok összetartására, az elesettek felemelésére, a nők felzárkozására irányítja figyelmünket. Mennyire időszerű ez a gondolat ma is bárhol a világon. Az égből egy stilizált galambalak ereszkedik alá jelképezve Isten áldását az asszonyok összetartására.

Olvasóink figyelmébe!

A Nők Világa 2012-ben is négy alkalommal jelenik meg: húsvétra, nyáron, ősszel, valamint karácsonyra.

Előfizetés egy évre a négy lapszámra (postaköltséggel együtt): 15 lej.
Szabadárusításban egy példány ára (postaköltség nélkül): 2,5 lej.

Előfizetni a köri nőszövetségi elnökök vagy az egyház-
községek közvetítésével lehet, illetve személyes úton
Asztalos Klára UNOSZ-elnöknél is.

Előfizetési határidő: 2012. február 29.

Villámposta: klariasz@yahoo.com

Telefon: 0740-685087

**Ha szeretné a Nők Világát idejében megkapni,
kérjük, fizessen elő!**

Miért szokás ebédidőben úrvacsorázni?

Nagyernyében jó ütemben haladtunk a konfirmációra készülő fiatalokkal kátéismeret terén. Már az utolsó, 9. fejezet ismétlésénél tartottunk, amikor a 127. kérdés-felelet kapcsán („Miért nevezzük ezt a szertartást úrvacsorának? – Mert Jézus először vacsora alkalmával gyakorolta.”) egy lány megkérdezte:

– Tessék mondani, ha már Jézus vacsora alkalmával gyakorolta először ezt a szertartást, akkor miért szokás ebédidőben úrvacsorázni?

Válaszolnék, de megelőz egy másik konfirmandus lány:

– Te még ezt sem tudod? Hát a templomunkba nincs bevezetve a villany, mit gondolsz, este sötétben nem lát-nánk semmit, szégyenszemre levernénk a kenyeret a tálcáról vagy kiloccsantanánk a bort a kehelyből!

A legjobb munkahely

Székykeresztúron, a múlt század nyolcvanas éveiben Báró József id. esperes-lelkészt így dorgálta az akkori államhatalom éber őre (milicista):

– Hogy is jutott eszébe, hogy pap legyen? Nincs elég más munkahely, pont lelkész kellett legyen?

Erre az én drága jó pap bácsim (akinek kedves felesége, Báró Józsefné, született Derzsi Gabriella tiszteletes asszony okleveles unitárius énekvezérként szolgált) szelíden mosolygva kérdezte az atyafit:

– Maga tud még olyan munkahelyet ebben az országban, hogy én délelőtt 11 órától 12 óráig beszélek a templomban, a feleségem velem szemben ül, és figyel, nem szól közbe semmit, nem ellenkezik. Ráadásul helyesli, amit én mondok, és melléje orgonakísérettel még énekel is! Na, mit szól, milyen munkahelyem van nekem?

Pálffy Tamás Szabolcs

ifjúsági oldal

A Marosvásárhelyi Dávid Ferenc Ifjúsági Egylet mindennapjairól

Pál János

Jelen írásunk nem követ propagandasztikus, avagy öntömjénező célokat, mint ahogyan sokan gondolnák első pillantásra. Élve azonban az írás tájékoztató és információtároló lehetőségével, tudósítani szeretne egy olyan kisközösség életéről, jelen és jövő számára, amely egyetemes vallásközönségünk szerves alkotó eleme, része. (Beszámolónk a 2011. év szeptembere és decembere között történt eseményekre szorítkozik csupán.)

Egy közösség megmaradásának záloga öntudatának, önszerveződő képességének megléte vagy hiánya. Unitárius és nemzeti létünk jövője nagymértékben függ attól, sikerül-e öntudatra ébreszteni az újonnan érkező fiatal nemzedékeket. Sikerül-e tudatosítani, felébreszteni bennük értékhordozói minőségüket, birtokolt örökségük gazdagságát? Sikerül-e kisebbségi társadalmunk tudatosan cselekvő tagjaivá nevelni őket, hogy értékmentő és gyarapító közösségeket építhessenek a jövő számára. Az egyleti élet egyik legfontosabb szerepe tehát, hogy *a helyes és cselekvő önismeret útjára vezessen.* De természetesen az egyleti tevékenység nem merülhet ki ennyiben. Ugyanilyen fontos, hogy tagjait olyan *lelki, szellemi táp-*

lálékkal tarisznyázza fel, amely egyrészt segít eligazodni az élet rögzös ösvényein, másrészt feltárja bennük azokat a belső erőforrásokat, melyek nélkülözhetetlenek ahhoz, hogy sikerrel vegyék az előttük rapszodikusán feltorlódó akadályokat. Nem utolsósorban az egyleti élet a *szórakozás fórumaként* is kell szolgáljon, alkalmat és alternatívát teremtve azok számára, akik a bensőségesebb, barátságosabb együttléteket részesítik előnybe.

A marosvásárhelyi egyleti élet ezen elképzelések nyomvonalán próbál haladni az állandó és alkalmi jellegű tevékenységeivel, programjaival. A szellem, a lélek műhelye kíván maradni, ahol szórakozva az ifjú lelkek felelős emberi jellemmé formálódhatnak, érték-hordozó, közösségépítő, gondolkodó egyénekké.

A lelki formálódás, belső erőforrások felfakasztásának pillanatait elsősorban a kéthetente tartott ifjúsági istentiszteletek szolgáltatták. Ezeket az alkalmakat legtöbbször szeretetvendégségek követték, nem egyszer éjszakába torkolló beszélgetésekkel.

A nemzeti, vallási öntudatot – a múlt megismerése által – a péntekenként tartott előadások és alkalmak kirándulások biztosították. Szeptember 16-án a *Marosvásárhely – Mezőcsávás* (református templom) – *Mezőörményes* (református templom, I. Rákóczi György építette kastély) – *Nagysármás* (zsidó tömegsír) – *Pusztakamarás* (Sütő András szülőháza, Kemény család kastélya) – *Magyarszovát* (unitárius templom) útvonalon haladva a résztvevők betekintést nyerhettek egy régió gazdag, küzdelmes, sokszor keserű múltjába és szomorú vagy a reménység magját magában rejtő jelenébe.

Hasonló tapasztalatokkal gazdagított az október 22-i *Torda* (unitárius, katolikus templom, múzeum) – *Mészkö* (unitárius templom) – *Várfalva* (unitárius templom) útvonalat bejáró kirándulás, amikor az erdélyi és unitárius múltunk újabb jelentős színtereit és személyiségeit ismerhettük meg.

A november 5-i *dévai zarándoklat* további élményekkel és ismeretekkel gazdagított: a gyulafehéri székesegyház mellett Marosillyén megtekintettük Bethlen Gábor szülőházát is. A regionális jellegű múltismeretet egy földrajzi, történelmi értelemben vett nagyobb léptékű tudás egészítette ki. Október 15–16-án a Bolyai téri egyházközség által szervezett kirándulás keretében lehetőség nyílt az egylettagok számára, hogy eljussanak *Ópusztaszerre*, és a *Nemzeti Történelmi Emlékparkban* gyarapítsák ismereteiket népünk küzdelmes múltjáról, gazdag kulturális örökségéről.

Az egyleti kereteken túlmutató kapcsolat- és közösségépítést, szórakoztatást az egylet által több helyszínen (marosvásárhelyi kövesdombi unitárius egyházközség, Magyarsáros, Kolozsvár) Pozsgai Zsolt *Naplopók* darabjának bemutatása jelentette.

Az egylet tagjai a világról, társadalomról, vallásról alkotott ismeretanyagot a pénteki találkozók keretében

tartott előadásokkal töreksenek gazdagítani. Előadások hangzottak el pl. a zene egyensúlyteremtő szerepéről (Jakab Attila, Kolozsvár, mérnök), a kommunista rendszer és (rock)zene viszonyáról (Novák Zoltán Csaba, Marosvásárhely, történész), valamint a 20. század eleji marosvásárhelyi polgári társadalmi élet egy kevésbé ismert és tabuként kezelt jelenségéről, a prostitúcióról (Körtési Zsuzsa, Marosvásárhely, történész).

Természetesen nem hiányzott az egylet életéből a szórakozás sem. Születésnap bulik, palacsintasütő estek, vetélkedők, színházi produkció (Berecz András ének- és mesemondó estje) varázsolták kellemessé az együttléti pillanatait.

Összességében elmondható, hogy a marosvásárhelyi unitárius egyházközségek ifjai olyan közösséget formálnak, és olyan lelki, szellemi kincsekkel gazdagodnak, amelyek feljogosítanak bennünket azt hinni, hogy az itteni unitárius gyülekezetek jelene és jövője számára a megtartó erőt fogják biztosítani, szolgáltatni.

Mintegy utóiratként – a történelmi hitelesség kedvéért – szükséges megemlíteni, hogy az írásban felsorakoztatott egyleti tevékenység egyik fő koordinátora Csécs Márton Lőrinc segédlelkész (Bolyai téri unitárius egyházközség) volt.

Székely humor Vargyason

Pájer György Szabolcs

A mindennapok gondjai okozta stressz feloldására valószínűleg gyógy módoként hat egy-két óra önfeledt kacagás, színvonalas szórakozás. Ezt biztosította a vargyasiak és az erdővidékiek számára a csíkszentgyörgyi *Székely Góbé* társulat tagjainak előadása 2012. január 5-én.

A vargyasi Dávid Ferenc Ifjúsági Egylet meghívására érkezett Erdővidékre a társulat két székely góbéja,

azaz Fehér Zoltán és Vitos Imre (Zaki), a múlt év legjobb humoros jeleneteit tartalmazó „*A mű üdönkbe nem így vót...*” című előadással. Az eseményt a vargyasi unitárius egyházközség és a polgármesteri hivatal támogatta.

A vargyasi egyletesek több heti népszerűsítő és alapos szervezőmunkájának eredményeképp a helyi kultúrotthon nagytermét zsúfolásig megtöltötte a helybeli és az erdővidéki falvakból érkező több száz érdeklődő.

A Székely Góbék a hírhűhöz méltóan kiválóan szerepeltek: több mint másfél órás válogatásuk a székely humor legjavát mutatta be tréfás jelene-

tek, viccek, szójátékok formájában, szünni nem akaró taps és kacagás közepe.

Céljuk nemcsak a szórakoztatás, hanem a nevelés is volt: önmagunk hibáinak, butaságának, tudatlanságának, érdektelenségének, oktalan gögjének és fennhéjzásának a felismerése és kigúnyolása segítette a közönséget abban, hogy levetkőzze ezeket, ezáltal nyitottabb értelemmel és lélekkel végezze mindennapi munkáját, élje életét.

A nagy érdeklődés eredményeképp a csíkszentgyörgyiek elfogadták a vargyasiak meghívását újabb műsor bemutatására, melyre még a tél folyamán sor fog kerülni.

Táncház a nagyajtai Dávid Ferenc Ifjúsági Egylet szervezésében

Bartha Melinda

Régi vágyunk volt egy igazi táncház szervezése, ami az új évben meg is valósult. Minden úgy kezdődött, hogy eldöntöttük, dátumhoz kötjük a táncház napját: 2012. január 7-re esett a választás. Egy gyönyörű szombati nap volt. A szervezés sok időbe, pénzbe, fáradságba került, de valóra vált az egyik legnagyobb álmunk. Hála Istennek, sikeresen. Nagy buzgalommal plakátokat készítettünk, a szomszéd falvakban a központi helyekre kifüggesztettük, hogy az emberek lássák, és jöjjenek el. Meg is volt az eredménye.

Szombat reggel reménykedve ébredtünk, hiszen ez nem egy akármilyen nap volt számunkra. Lázás izgalmal vártuk az estét. Este nyolc órától kezdődött a várva várt táncház a Bihari József kultúrotthonunkban. Nagyajta történetében kiemelkedő esemény volt. Mi, az egylet tagjai, hamarabb megérkeztünk, hogy minden rendben legyen a helyszínen, majd csak figyeltük, ahogy az emberek egyre jönnek és jönnek. Örültünk, hiszen csak most láttuk, hogy milyen sok embert érdekel a táncház.

Elsőként a *Vadrózsák* néptáncgyüttes előadását láthatta a közönség, majd következett a közös tánctanulás Benkő Klára tanítónő-táncoktató vezetésével. Alcsiki,

felcsíki, erdővidéki, széki, és mezőségi táncokat tanultunk. Öröm volt látni, hogy nemcsak mi ifjak, hanem gyermekek és felnőttek egyaránt lelkesen táncoltak. Ezután következett a reggelig tartó táncmulatság.

Köszönjük zenészeinknek, a Plugor Sándor Művészeti Líceum diákjainak a kiváló minőségű muzsikát, köszönjük a nagyajtai Polgármesteri Hivatal támogatását, az Országos Dávid Ferenc Ifjúsági Egylet, valamint Szócs Árpád és Kovács Attila vállalkozók anyagi támogatását, a szüleink segítségét, az unitárius egyházközség és a lelkes család támogatását, nélkülük nem valósíthattuk volna meg ezt a maradandó élményt nyújtó estét.

Reméljük, mindenki jól érezte magát, és elvárunk minden érdeklődőt a következő rendezvényre is.

Közös karácsonyi délután a székelykeresztúri egyházkörben

Kakucsai Áron Attila

Minden egy egyletes körúttal kezdődött. Arról beszélgettünk mi, körutazók, hogy időszerű lenne már valamilyen egyházköri szintű egyletes rendezvény. Ekkor jelentette be a székelyszentmihályi egyletvezető, hogy egyletük már rég tervez egy karácsonyi „bulit”.

Eldöntöttük, hogy a SZENDFIE főszervezésével, megrendezzük az első körü karácsonyi bulinkat. A rendezvény helyszíne a székelyszentmihályi kultúrotthon volt. A helybeli egyletesek nagyon jó szervezőknek bizonyultak, kiválóan vették az akadályokat: támogatókat kerestek, díjakat vásároltak, pánkót sütöttek, programot írtak.

A találkozó csapatokba-szerveződéssel kezdődött. Ezután kezdetét vette a csapatoknak szánt verseny, érdekes feladatokkal: bemutatkozó szöveget kellett írni, me-

sét alkotni megadott szavakból, emberi karácsonyfát díszíteni. Minden egyes megoldást egy négytagú zsűri pontozott. A verseny lejártaival, a díjak kiosztása után közös áhítatot tartottunk, és megajándékoztuk egymást, mindenki kedveskedett valakinek egy maga által összeállított csomaggal.

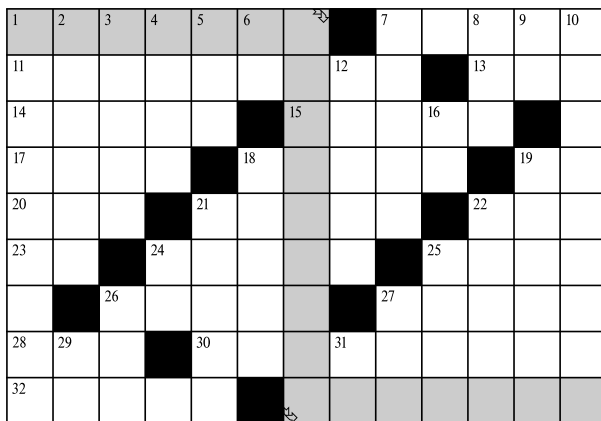
Úgy érezzük, nagyon sikeres volt ez az esemény. Közelebb hozta az egyházkör fiataljait, és a pozitív visszajelzések alapján idén karácsonykor is érdemes lesz megszervezni, most már a második körü karácsonyi bulit.

Indiánok

Találkozik két indián a prérin. Az egyik újságolija:

- Képzeld el, barátom, ma megszüntettem az ellenséges viszonyt Erős Bivallyal!
- Elástad a csatabárdot? - kérdezi a barát.
- ...! - jön a válasz. (A poén a rejtvényben.)

Vízszintes: 1. A vicc poénja. 7. Lopó. 11. Illetéket nem kell fizetni utána. 13. Apró. 14. Szerbiai kisváros. 15. Csodaországi látogató. 17. ... ér, hátulról befog. 18. Női név. 19. Üres tál! 20. Erősen ide-oda mozgat. 21. Pénzutasítvány. 22. Vízi állat. 23. Hamis. 24. Váltás. 25. Kút pereme. 26. Németh László hőse (Eszter). 27. Mar. 28. Ezen a helyen. 30. Az úttestről egy nagy jármű miatt a padkára kényszerülő. 32. Orvosi kés.

Függőleges: 1. Természetes. 2. Könyvet kiad, idegen eredetű szóval. 3. Keres a sötétben. 4. Magasra tart. 5. Talál. 6. Dátumrag. 7. Szivarvég. 8. Traktor húzza. 9. Mutatószó. 10. Nagyon régi létezési mód. 12. Kisgyerek nyakába akasztják. 16. Cérium vegyjele. 18. A Noszty fiú ... Tóth Marival, Mikszáth Kálmán regénye. 19. Az elmúlt évben. 21. Az egyik fiú a Pál utcából. 22. Valakire jut a feladat elvégzése. 24. Centigramm, röviden. 25. Magyarországi település Püspökladány térségében. 26. Csigafajta. 27. High Occupancy Vehicle, rövidítve. 29. Lekvár. 31. Szív közepe!

Gyenge választék

Idősebb hölgy a házasságközvetítőnél férjet akar, az ügynök elővezet egy rettenetesen öreg, ronda, ráncos, kopasz, sovány urat. A hölgy az ügynök fülébe súgja:

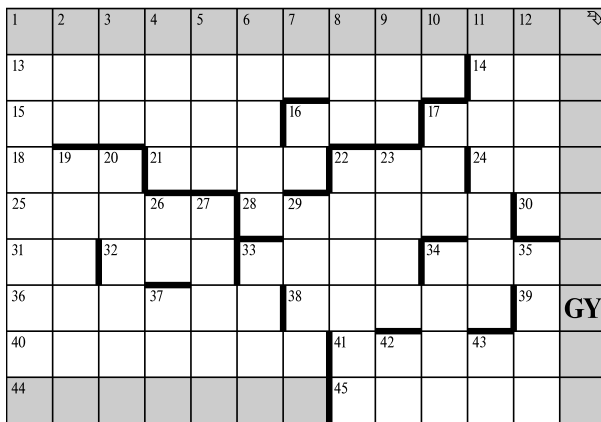
Csak nem gondolja uram, hogy én ilyen társaságban szeretném lenni, ami még hátra van az életemből?

- ...! - mondja hangosan a házasságközvetítő. (Poén a rejtvényben.)

Vízszintes: 1. A poén első része. 13. Korai gyümölcsből készült lekvár. 14. Angol Anna. 15. Regényt elkészítő. 16. Hatvan perc. 17. Becézett Anna. 18. Barázdabillegető! 21. Lány hangsor. 22. Királyi, röviden. 24. Keleti uralkodói cím. 25. Halfarkú nő. 28. Önkívületi állapot. 30. Magasodik. 31. Szintén. 32. Évezred. 33. ...-hupa, egyenetlen út. 34. Kebel. 36. Sírkert. 38. Földmunkagép. 34. Ész. 40. Olimpián hull! 41. Tutsek Anna leány hőse. **44. A poén befejező része.** 45. Virág része.

Függőleges: 1. Növény beoltása. 2. A máj váladéka. 3. Az összeadás szava. 4. Ukrán félsziget. 5. Spanyol folyó. 6. Lámpát kikapcsol. 7. Részben elfő! 8. Habos ital. 9. Aradi focicsapat. 10. A múlt idő jele. 11. Iskolában használt tárgy. 12. Arról a helyről. 16. Bodri lakása. 17. ... poetica, művészi hitvallás. 19. Az egyik alapíz. 20. Euklidész műve. 22. Ruhatartozék lehet. 23. Spanyol női név. 26. Igavonó állat. 27. Mártás. 29. Ráncos. 33. Vitézi. 34. Becézett Melinda. 35. Házbérlő. 37. Ama párja. 42. Lekvár. 43. Szigetlakó nép.

(A rejtvényeket Forrai Tibor készítette.)

ISSN 1220-8418

Kiadja
az Erdélyi Unitarius Egyház
Kolozsvár
Alapítási év: 1888
Új sorozat (1990-től)

Szerkesztőség:
Demeter Sándor Lóránd főszerkesztő
Bálint Róbert Zoltán szerkesztő
Sándor Krisztina médiareferens

Munkatársak:
Asztalos Klára (Nők Világa)
Gergely Noémi (ifjúsági oldal)

Tördelés: **Virág Péter**
Korrektor/olvasószerkesztő:
Kürti Miklós

Készült a kolozsvári Gloria Nyomdában.

A szerkesztőség postacíme:
400105 Cluj,
B-dul 21 Decembrie 1989 nr. 9.
tel./fax: (0)264-593236, -595927

kozlony@unitarius.org

A lapszám megjeleníthető
az Erdélyi Unitarius Egyház
központi honlapján: www.unitarius.org

Lapterjesztés és adminisztráció:

Szabó Zoltán
A lapok kiszállításával
kapcsolatos felvilágosítás:
Verbum Egyesület,
Simon Ferenc, tel: 0264-596478

A kéziratok szerkesztőségbe
érkezésének határideje:
a tárgyhó előtti hónap 20-a.

Kéziratokat nem őrünk meg
és nem küldünk vissza.
Közlésre szánt fényképeket
kérésre visszaküldünk.
A lapban közölt írások
nem tükrözik feltétlenül
a szerkesztőség nézeteit.

A lapszám megjelenését
a Communitas Alapítvány
támogatta.

Mikó Amália: Játékos építkezés vasárnapról vasárnapra

Az Erdélyi Unitárius Egyház valláserkölcsei neveléssel foglalkozó munkatársai által indított VEN Kiadványok sorozata új munkával bővült. A sorozat második köteteként jelent meg Mikó Amália *Játékos építkezés vasárnapról vasárnapra* című könyve. Az Újvárosi Katalin által szerkesztett *Vasárnapi iskolás kézikönyv* után ez a második olyan jellegű kiadvány, amely vasárnapi iskolás programokhoz szolgáltató gyakorlatban kipróbált, rendszerbe foglalt segédanyagot.

A kiadvány több év tudatosan és következetesen felhalmozott, illetve rendszerezett tapasztalatának eredménye, melyet a szerző a székelykeresztúri unitárius gyülekezetben a vasárnapi iskolások számára szervezett tevékenységek alatt, illetve az Amerikai Egyesült Államok unitárius-univerzalista gyülekezeteinek hasonló jellegű alkalmain szerzett. Tengerentúli hittestvéreinknél a vasárnapi iskola szervezésének több évtizedes hagyománya van. Mivel az állami oktatási rendszer nem biztosít keretet a vallásórának, a gyermekek a vasárnapi iskola keretében részesülnek vallásoktatásban. Ezek a programok főként a csapatépítésre és a közösségfejlesztésre fektetnek nagy hangsúlyt, és azzal a céllal vannak összeállítva, hogy a gyermekeket a művészetek, alkotás- és zeneszeretettel, az önálló gondolkodásra, szabad véleménynyilvánításra ösztönözzék, az önismeret-fejlődést tartva szem előtt. Mikó Amália munkájában igyekezett az itt elsajátított módszereket és irányelveket beépíteni, és a sajátos erdélyi unitárius környezetben alkalmazni.

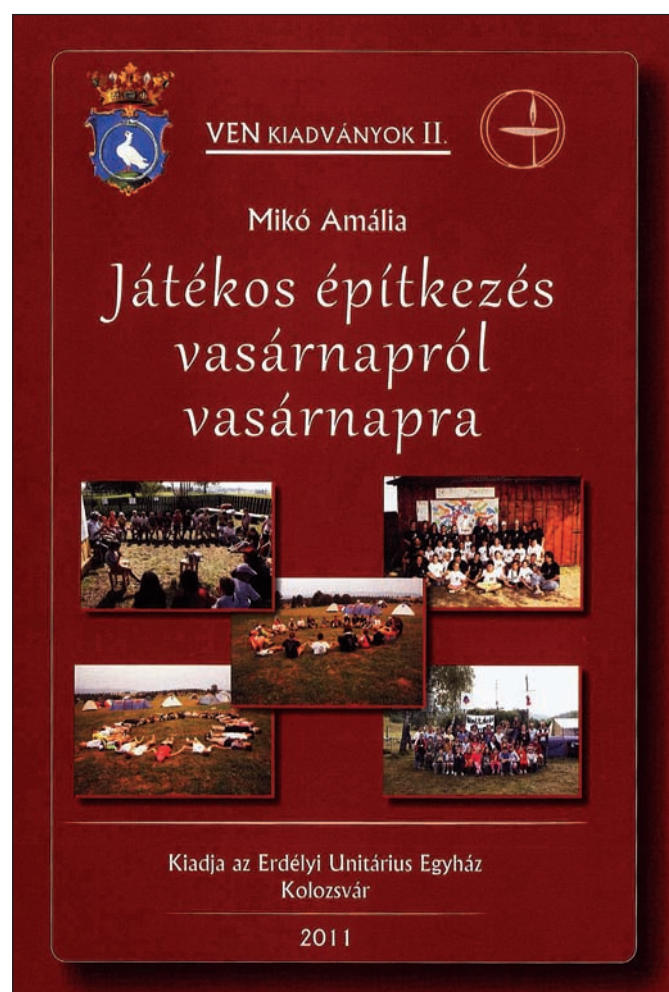
A kötet egy iskolai tanévre átgondolt programtervezetet tartalmaz, 10–13 éves gyermekek számára íródott, és 35 témát foglal magában. A munka célja a mindennapi életbe beépíteni a fontosabb egyházi, nemzeti ünnepeket, amelyek által tudatos egyház- és nemzetszeretővé válhat a holnap ifjúsága.

A programtervezet a kalendarisztikus iskolai év kezdetétől annak befejezéséig terjed. Az adott témák kibontását lépésről lépésre tárgyalja, az óra előkészítésétől annak bezárásáig. Az első egység az oktató számára nyújt hasznos információt, megnevezve az óra célját, felsorolva a cél elérése érdekében elvégzendő feladatokat, illetve tételesen ismertetve a tevékenységekhez szükséges kellékeket. A második egység a tulajdonképpeni foglal-

kozást írja le, mely imádsággal kezdődik, a rávezető, ráhangoló foglalkozással folytatódik, amit a bibliai tanítás, a téma üzenetének összefoglalása, kidolgozása, valamint annak játékos, interaktív foglalkozások révén való elmélyítése követ. A tevékenység az összegzéssel, énekekkel és imádsággal zárul.

Mikó Amália meggyőződése, hogy „a ma vasárnapi iskolás kisdíákjaiból lesz a holnap ifjúsága, majd a jövő gyülekezete. Alapvetően fontosnak tartok minden olyan gyülekezetépítő munkát, amely következetesen, igényesen alakítja a vallásos gondolkodást, a jelen gyülekezetének ifjú tagjait valláserkölcsei nevelésben részesíteni igyekszik, és a közösségépítésen munkálkodik értékváltságnak idején.”

Az Erdélyi Unitárius Egyház kiadásában megjelent kötet megvásárolható az egyházi központban.

Andrási Erika gyógypedagógus (Székelykeresztúr), **Asztalos Klára** építészmérnök, UNOSZ-elnök (Kolozsvár), **Bartha Melinda** diák (Nagyajta), **Buzogány Csoma István** lelkész (Nagyvárad), **Csáki Levente** lelkész (Kobátfalva), **Jenei Sándor-Levente** lelkész (Szabéd), **Kakucsi Áron Attila** diák (Székelykeresztúr), **Kriza Gyöngyi** logopédus (Kolozsvár), **Máthé Dénes** egyetemi tanár, főgondnok (Kolozsvár), **Pájer György Szabolcs** ODFIE-belkapcsolatok szakosztályvezető (Vargyas), **Pál János** segédlelkész (Marosvásárhely), **Pálffy Tamás Szabolcs** lelkész (Marosszentgyörgy–Szászfalva), **Simó Melinda** pszichológus (Homoródjánosfalva)